วารสาร ภาคประชาสังคมนครราชสีมา

Journal of Nakhonratchasima Civil Society

ISSN 3056-9931 (Print) ISSN 3056-994X (Online)

ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๗

กลุ่มภาคประชาสังคมจังหวัดนครราชสีมา



กาลามสูตรส่งเสริมพฤติกรรมใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลนครนครราชสีมา
พระครูศรีรัตนธรรมวิเทศ

หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมืองตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา
พระประเสริฐ ปญญาวโร (เปลกระโทก)

ประวัติศาลเจ้าพ่อหินดาด
บุญช่วย พาณิชย์กุล

วารสาร ภาคประชาสังคมนครราชสีมา

JOURNAL OF NAKHONRATCHASIMA CIVIL SOCIETY

ISSN : 3056-9931 (Print) 3056-994X (Online)

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ จำนวนพิมพ์ : 100 เล่ม

ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน / ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน นักวิชาการอิสระ คณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปได้มีโอกาสเผยแพร่มุมคิดทางสังคม ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์และแขนงวิชาที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ พระพุทธศาสนา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ การจัดการ การจัดการเชิงพุทธ สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ พัฒนาสังคม การเมืองภาคประชาสังคมและการศึกษา ตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอองค์ความรู้นวัตกรรม แนวทางแก้ปัญหาแก่สังคม การรวมพลังความคิดภาคประชาสังคมเสริมสร้างความมั่นคงและการอยู่ร่วมกันตามวิถีพุทธ

คณะกรรมการที่ปรึกษา วารสาร ภาคประชาสังคม

รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระเมธีสุตาภรณ์, ปธ.9, ผศ.ดร.	รองเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา เจ้าอาวาสวัดศีรีวันต์
รศ.ดร.อภินันท์ จันตะนี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย
รศ.ดร.สิริกร กาญจนสุนทร	ภาควิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บรรณาธิการ : รศ.ดร.พิชิต ปุริมาตร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : ผศ.ดร.เบญญาภา อัจฉฤกษ์

กองบรรณาธิการ :

วารสาร ภาคประชาสังคม

รศ.ดร.พิชิต ปุริมาตร

ดร.ประพันธ์ นึกกระโทก

ผศ.ดร.ไพวรรณ ปุริมาตร

หน่วยงานภายนอก

พระเมธาวินัยรส, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ณภัทร น้อยน้ำใส	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
รศ.พล.ท.ดร.วีระ วงศ์สรรค์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
รศ.ดร.ธนิดา ผาติเสนะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
รศ.ดร.สิริกร กาญจนสุนทร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รศ.ดร.เอกรัตน์ เอกศาสตร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
รศ.ดร.สัญญา เคณาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รศ.ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล	มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
รศ.ดร.วันทนา เนาว์วัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ผศ.ดร.พิมพ์พจี บรรจงปรุ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผศ.ดร.วินัย ผลเจริญ	มหาวิทยาลัยสารคาม
ผศ.สกุล วงษ์กาฬสินธุ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

เลขานุการ : ผศ.ดร.เบญญาภา อัจฉฤกษ์

ผู้ช่วยเลขานุการ : นายกุลพิสิฐ ขวาไทย

ศิลปกรรม/เว็บไซต์ : นายสมพร ไพรกระโทก

สำนักงาน สำนักงานวิจัยและพัฒนาภาคประชาสังคม

เลขที่ 164 ม.6 บ้านหนองบอน ตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา 30190

โทรมือถือ : 085-7786284, 083-6819533

จัดพิมพ์โดย

โรงพิมพ์เลิศศิลป์ (1994) เลขที่ 336 ถนนสุรนารี ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา **30000**

โทร 044-252883

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ
วารสาร ภาคประชาสังคมนครราชสีมา (Peer Review)

ภายใน

1. พระครูปริยัติวิสุทธิบัณฑิต, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
2. พระมหาประกาศิต สิริเมโธ ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี
3. รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. รศ.ดร.อภินันท์ จันตะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6. รศ.ดร.เติมศักดิ์ ทองอินทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7. รศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8. รศ.ดร.พรเศรษฐี วุฒิปัญญาอิสกุล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
9. รศ.ดร.พิชิต ปุริมาตร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
10. ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ
11. ผศ.ดร.เสฐียร ทั่งทองมะดัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
12. ผศ.ดร.เบญญาภา อัจฉฤกษ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
13. ผศ.ดร.ไพวรรณ ปุริมาตร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
14. ดร.ประพันธ์ นึกกระโทก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

ภายนอก

1. พระเมธาวินัยรส, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. พระมหามฆวินทร์ ปริสุตฺตโม ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. รศ.ดร.ณภัทร น้อยน้ำใส	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
4. รศ.พล.ท.ดร.วีระ วงศ์สรรค์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
5. รศ.ดร.ธนิดา ผาติเสนะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
6. รศ.ดร.สิริกร กาญจนสุนทร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
7. รศ.ดร.สุวิญ รักสัตย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
8. รศ.ดร.สัญญา เคณาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
9. รศ.ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล	มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
10. รศ.ดร.เอกรัตน์ เอกศาสตร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
11. รศ.เนตรชนก บัวนาค	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
12. รศ.ดร.วันทนา เนาว์วัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏอยุธยา
13. รศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
14. ผศ.ดร.พิมพ์พจี บรรจงปรุ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
15. ผศ.ดร.วินัย ผลเจริญ	มหาวิทยาลัยสารคาม
16. ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
17. ผศ.ดร.วลัญช์ชยา เขตบำรุง	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
18. ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
19. ผศ.ดร.วิโรชน์ หมื่นเทพ	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
20. ดร.วิยะดา วรานนท์วนิช	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
21. ผศ.ดร.อำพล นววงศ์เสถียร	มหาวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก
22. ผศ.สกุล วงษ์กาฬสินธุ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
23. ผศ.พีรวิชญ์ คำเจริญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
24. ดร.หทัยชนก คะตะสมบูรณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

บทบรรณาธิการ

วารสารภาคประชาสังคมนครราชสีมา ฉบับนี้เป็นปีที่ 1 เล่มที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2567) มีคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย นักวิชาการภาคประชาสังคมจากสถาบันภายนอก ได้นำเสนอผลงานทางวิชาการที่หลากหลายหัวข้อหลากหลายสาขาวิชา ทั้งนี้กองบรรณาธิการได้ส่งผลงานทางวิชาการเหล่านี้ไปให้กรรมการกลั่นกรองบทความทางวิชาการของแต่ละสาขาวิชาเป็นผู้อ่าน และมอบให้เจ้าของบทความนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนการตีพิมพ์แล้ว และด้วยความตั้งใจของกองบรรณาธิการที่มีความประสงค์จะทำวารสารเล่มนี้ให้สมบูรณ์ตามเกณฑ์ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Centre) ฉะนั้นในวารสารฉบับนี้เน้นการนำเสนอบทความวิชาการด้านวิจัย 3 เรื่อง และบทความวิชาการ 2 เรื่อง ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารวิชาการทางพระพุทธศาสนาบูรณาการศาสตร์สมัยใหม่ และท้ายที่สุดขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้จัดทำให้มีวารสารฉบับนี้และโปรดติดตามฉบับต่อไป

ด้วยความปรารถนาดียิ่ง



(รองศาสตราจารย์ ดร. พิชิต ปุริมาตร)
บรรณาธิการ

สารบัญ

กองบรรณาธิการ

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ

บทบรรณาธิการ

บทความวิชาการ : Academic Article

กาลามสูตรส่งเสริมพฤติกรรมใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลนครนครราชสีมา 1-9

KALAMA SUTTA PROMOTING PEOPLE'S POLITICAL BEHAVIOR IN LOCAL ELECTIONS VOTING IN NAKHON RATCHASIMA MUNICIPALITY

: พระครูศรีรัตนธรรมวิเทศ

ประวัติศาลเจ้าพ่อหินดาด 10-18

History of Hindad Shrine

: ดร.บุญช่วย พาณิชย์กุล

บทความวิจัย : Research Articles 19-28

หลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา 29-37

THE SANGHA'S ADMINISTRATION ACCORDING TO THE SEVEN: BUDDHIST POLITICS OF THE NEW GENERATION YOUTH IN DAN KHUN THOT NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

: พระสมเกียรติ กิตติโสภโณ (จวบกลาง)

หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา 38-46

GHARAVASA-DHAMMA LIFE DEVELOP NEW POLITICAL ETHICS OF POLITICIANS IN DAN KWIAN SUBDISTRICT, PROVINCENAKHON RATCHASIMA PROVINCE

: พระประเสริฐ ปญฺญาวโร (เปลกระโทก)

การประเมินโครงการประจำปีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง 47-55

STUDY AND DEVELOP AN ANNUAL PROJECT PROTOTYPE THAT AFFECTS CONFIDENCE ACADEMIC ADMINISTRATION OF BAN THONG LANG SCHOOL

: อนุสรณ์ มะเดื่อชุมพร

กาลามสูตรส่งเสริมพฤติกรรมใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลนครนครราชสีมา

KALAMA SUTTA PROMOTING PEOPLE'S POLITICAL BEHAVIOR IN LOCAL ELECTIONS VOTING IN NAKHON RATCHASIMA MUNICIPALITY

พระครูศรีรัตนธรรมวิเทศ
Phrakhru Sriratanadhammavides
วัดศรีรัตนาราม
Wat Sriratanaram.
E-mail: Watsri.uk@gmail.com

บทคัดย่อ

การตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนนั้นได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมา ซึ่งอาจมาจากคนรอบข้าง สื่อสังคมออนไลน์ หรือแม้แต่การหาเสียงของนักการเมืองเอง ข้อมูลเหล่านี้อาจเป็นทั้งข้อเท็จจริงและข้อมูลที่บิดเบือน ผู้เลือกตั้งบางส่วนอาจใช้สติปัญญาพิจารณาข้อมูลก่อนตัดสินใจ แต่บางส่วนอาจตัดสินใจตามข้อมูลที่ได้รับมาโดยตรงโดยไม่ตรวจสอบ การมีวิจารณญาณในการรับข้อมูลจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการเลือกตั้ง พระพุทธศาสนาหลักกาลามสูตร ปัญญาพิจารณาก่อนจะเชื่อ-ไม่เชื่อ 10 ประการ 1.อย่าเพิ่งเชื่อเพราะฟังตามๆ กันมา 2.อย่าเพิ่งเชื่อเพราะถือว่าเป็นของเก่าเล่าสืบๆ กันมา 3.อย่าเพิ่งเชื่อเพราะข่าวเล่าลือ 4.อย่าเพิ่งเชื่อเพราะอ้างคัมภีร์หรือตำรา 5.อย่าเพิ่งเชื่อเพราะตรรก หรือเห็นว่าเป็นเหตุเป็นผลกัน 6.อย่าเพิ่งเชื่อเพราะคิดคาดคะเนอนุมานเอา 7.อย่าเพิ่งเชื่อเพราะคิดเอาตามอาการที่ปรากฏ 8.อย่าเพิ่งเชื่อเพราะเห็นว่าต้องกับความเห็นของตนหรือเข้ากับทฤษฎีที่มีอยู่ 9.อย่าเพิ่งเชื่อเพราะว่าผู้พูดควรเชื่อได้ 10.อย่าเพิ่งเชื่อเพราะว่าผู้พูดนั้นเป็นครูของเรา เหมาะสำหรับผู้ใช้สิทธิ์เลือกตั้งได้นำมาวิเคราะห์แยกแยะก่อนการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง เลือกผู้แทนตนเองเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการใช้อำนาจและสิทธิเสรีภาพผ่านกระบวนการเลือกตั้งผู้แทนเมื่อเลือกตั้งของประชาชนในเทศบาลนครนครราชสีมา

คำสำคัญ: กาลามสูตร, พฤติกรรมออกใช้สิทธิ, การเลือกตั้ง

Abstracts

People's voting decisions are influenced by many factors, especially the information they receive, which may come from people around them, social media, or even politicians' campaigns. This information may be both factual and distorted. Some voters may use their intelligence to consider information before making a decision, while others may make decisions based on information they receive directly without checking. Therefore, having discretion in receiving information is very important in voting. The Buddhist principle of Kalama Sutta: Wisdom to consider before believing or disbelieving in 10 ways: 1. Do not believe because you have

heard it from others. 2. Do not believe because it is considered old news passed down. 3. Do not believe because it is rumored. 4. Do not believe because it refers to scriptures or textbooks. 5. Do not believe because of logic or reason. 6. Do not believe because you make assumptions or inferences. 7. Do not believe because you think based on the symptoms. 8. Do not believe because it agrees with your opinion or fits with existing theories. 9. Do not believe because the speaker should be believable. 10. Do not believe because the speaker is our teacher. This is suitable for voters to analyze and distinguish before exercising their right to vote. Select your own representatives to maximize the benefits of exercising power and freedom through the process of electing representatives when electing people in Nakhon Ratchasima Municipality.

Keywords: Kalama sutta, Voting behavior, Voting

บทนำ

คุณธรรมกับการเลือกตั้งเป็นการสะท้อนของจิตสำนึกที่ดีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งและผู้เสนอตนเป็นผู้แทนประชาชนในการเลือกตั้ง เนื่องจากการเลือกตั้งเป็นกระบวนการสำคัญที่ประชาชนสามารถใช้อำนาจมีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกผู้นำหรือผู้แทนเพื่อบริหารกิจการรัฐ บริหารประเทศ การเลือกตั้งจึงไม่ใช่เพียงแค่การทำเครื่องหมายลงในบัตรเลือกตั้ง แต่ยังเป็นการสะท้อนถึงคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องตามกระบวนการเลือกตั้ง

คุณธรรมสำคัญเมื่อจัดให้มีการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ความซื่อสัตย์สุจริตจะสร้างการย่อมรับ ลดความขัดแย้งในสังคม การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมต้องอาศัยความซื่อสัตย์สุจริตจากทุกฝ่าย ทั้งผู้สมัคร ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การไม่ซื้อเสียง ไม่โกงคะแนน และการเลือกตั้งตามความเชื่อมั่นของตนเอง คือการแสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ การใช้สิทธิ์เลือกตั้งเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ดี การศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครแต่ละคน และตัดสินใจเลือกผู้ที่เหมาะสมที่สุด คือการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ

ความยุติธรรม การให้โอกาสทุกคนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งอย่างเสรีและเท่าเทียมกัน คือ การแสดงออกถึงความยุติธรรม ความเมตตา การเลือกตั้งที่เกิดจากความเมตตา คือการเลือกผู้ที่สามารถนำพาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและมีความสุขร่วมกัน ปัญญา การใช้ปัญญาในการพิจารณาข้อมูลข่าวสาร และตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่เหมาะสมที่สุด คือการแสดงออกถึงปัญญาเป็นฐานให้เกิดคุณธรรม เมื่อต้องใช้ปัญญาตัดสินใจ หลักตัดสินใจทั่วไปเมื่อเลือกตั้ง

1. หลักการเลือกตั้งโดยทั่วไป คือการให้พลเมืองทุกคนมีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนได้
2. หลักการเลือกตั้งโดยเสรี คือ การเลือกตั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนสามารถใช้สิทธิของตนได้ โดยปราศจากการใช้กำลังบังคับ กดขี่ข่มเหง จ้างวานหรือใช้อิทธิพลใด ๆ

3. หลักการเลือกตั้งโดยตรง คือ การเลือกตั้งที่หากผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องการเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดหรือพรรคการเมืองใดแล้ว ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องสามารถเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนนั้นหรือพรรคการเมืองนั้นได้โดยตรง

4. หลักการเลือกตั้งโดยเสมอภาค คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนจะต้องมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเลือกตั้ง

5. หลักการเลือกตั้งโดยลับ คือ การเลือกตั้งที่ไม่มีผู้อื่นนอกจากผู้ลงคะแนนเสียงจะทราบได้ว่าการลงคะแนนเสียงนั้นเป็นอย่างไร (ปฐมพงษ์ คำเขียว,2565)

การมีคุณธรรมของผู้เลือกตั้งสัมพันธ์กับผลลัพธ์ของการเลือกตั้ง เนื่องจากประชาชนมีจิตสำนึกที่ดี ใช้คุณธรรมในการเลือกตั้ง ผลลัพธ์ที่ได้เป็นการเลือกตั้งที่สะอาด บริสุทธิ์ และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนอย่างแท้จริง นำไปสู่การองค์การทีดี มีรัฐบาลที่ดี มีความโปร่งใส สามารถแก้ไขปัญหาตามที่ประชาชนต้องการได้ สามารถบริหารจัดการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุณธรรมกับการแสดงบทบาทของประชาชนต้องมีอยู่คู่กันเสมอ ทั้งนี้เพราะ ประชาชนทุกคนมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างสังคมที่น่าอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสร้างสังคมที่น่าอยู่ด้วยวิธีการเลือกตัวแทนไปทำหน้าที่แทนตน และการเลือกตั้ง การใช้สิทธิ์เลือกตั้งอย่างมีสติ การเลือกผู้นำที่ดี คือ การลงทุนให้เกิดการพัฒนาสังคม พัฒนาชุมชนฐานรากในการสร้างอนาคตของประเทศ การใช้ปัญญาก่อนตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญเมื่อต้องใช้อำนาจเลือกตัวแทนตนเองในแต่ละครั้ง และในทางพระพุทธศาสนาการรู้เท่าทันจัดเป็นกระบวนการทางปัญญาว่าด้วยการใช้ ดุลพินิจก่อนที่จะปลงใจเชื่อพระสูตรที่เกี่ยวเนื่องด้วยการใคร่ครวญหาเหตุผล (ธำรงเกียรติ อุทัยสาง,2565)

เครื่องมือสำหรับส่งเสริมพฤติกรรมประชาชนใช้คุณธรรมควบคู่กับการใช้สิทธิและอำนาจตามรัฐธรรมนูญมอบให้เป็นสิ่งจำเป็นและคุณธรรมประจำใจเป็นนามธรรมที่ถูกหล่อหลอม ด้วยประสบการณ์ต่างๆวิธีการต่างๆ จนคุณธรรมด้านความสุจริตและทรงไว้ซึ่งสติปัญญา จะช่วยให้พฤติกรรมการเลือกตั้งเป็นไปด้วยความสุจริตตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ หลักการและวิธีการในกาลามสูตรเป็นเครื่องส่งเสริมพฤติกรรมช่วยสร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นได้

กาลามสูตร

ยุคดิจิทัล ข้อมูลล้นโลกแค่ปลายนิ้ว การใช้“ไอโอ” ปฏิบัติการข่าวสารหรือปฏิบัติการสารสนเทศเพื่อดึงหัวคะแนน ผู้สนับสนุนทางการเมือง สร้างกระแสการเมืองขึ้นสู่ระบบออนไลน์เป็นฐาน แต่ข่าวไหนจริง ข่าวไหนหลอก การแชร์ เชื่อ การตัดสินใจอะไร หลัก "กาลามสูตร" เป็นวิธีคิดวิเคราะห์เชิงพุทธช่วยให้ผู้เลือกตั้งไม่หลงเชื่อข่าวปลอม มีวิจารณญาณ กาลามสูตร หลักธรรมทางพุทธศาสนาที่สอนให้เราไม่ปลงใจเชื่อสิ่งใดๆ ง่ายๆ ยังคงมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเราหรือหลักการพิจารณาข้อมูลก่อนเชื่อ ซึ่งเป็นหลักธรรมทางพุทธศาสนาที่สอนให้เราไม่ปลงใจเชื่อสิ่งใดๆ ง่ายๆ และหลักกาลามสูตรจะช่วยให้เราตัดสินใจใช้อำนาจเลือกตั้ง ด้วยความสุจริตยุติธรรมอยู่รอดปลอดภัยในยุคข่าวปลอม

พระพุทธพจน์ที่พระพุทธองค์ทรงตรัสในเกสปุตติสูตรว่าด้วยกาลามะชาวเกสปุตตนิคม(กาลามะเป็นชื่อของพวกกษัตริย์ชาวเกสปุตตนิคม)

[66] ข้าพเจ้าได้สดับมาอย่างนี้ สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเสด็จจาริกไปในแคว้นโกศล พร้อมด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่ เสด็จถึงตำบลของพวกกาลามะชื่อว่าเกสปุตตนิคมลำดับนั้น ฯลฯ พวกกาลามะชาวเกสปุตตนิคมเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคถึงที่ประทับ บางพวกถวายอภิวาทแล้วนั่ง ณ ที่สมควร บางพวกสนทนาปราศรัยพอเป็นที่บันเทิงใจพอเป็นที่ระลึกถึงกันแล้วนั่ง ณ ที่สมควร บางพวกประนมมือไหว้ไปทางที่พระผู้มีพระภาคประทับอยู่แล้วนั่ง ณ ที่สมควร บางพวกประกาศชื่อและโคตรแล้วนั่ง ณ ที่สมควร บางพวกนั่งนิ่งอยู่ ณ ที่สมควร พวกกาลามะชาวเกสปุตตนิคมผู้นั่ง ณ ที่สมควรได้กราบทูลพระผู้มีพระภาคดังนี้ว่า

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ มีสมณพราหมณ์พวกหนึ่งมายังเกสปุตตนิคม แสดงประกาศวาทะของตนเท่านั้น แต่กระทบกระเทียบ ดูหมิ่น กล่าวข่มวาทะของผู้อื่นทำให้ไม่น่าเชื่อถือ ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ มีสมณพราหมณ์อีกพวกหนึ่งมายังเกสปุตตนิคม แสดงประกาศวาทะของตนเท่านั้น แต่กระทบกระเทียบ ดูหมิ่น กล่าวข่มวาทะของผู้อื่นทำให้ไม่น่าเชื่อถือ ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ทั้งหลายมีความสงสัยลังเลใจในสมณพราหมณ์เหล่านั้นว่า “บรรดาท่านสมพราหมณ์เหล่านี้ ใครพูดจริง ใครพูดเท็ดเท็จ”

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า กาลามชนทั้งหลาย ก็สมควรที่ท่านทั้งหลายจะสงสัย สมควรที่จะลังเลใจ ท่านทั้งหลายเกิดความสงสัยลังเลใจในฐานะที่ควรสงสัยอย่างแท้จริง มาเถิด กาลามะทั้งหลาย ท่านทั้งหลาย

อย่าปลงใจเชื่อด้วยการฟังตามกันมา
อย่าปลงใจเชื่อด้วยการถือสืบ ๆ กันมา
อย่าปลงใจเชื่อด้วยการเล่าลือ
อย่าปลงใจเชื่อด้วยการอ้างตำราหรือคัมภีร์
อย่าปลงใจเชื่อเพราะตรรกะ(การคิดเอาเอง)
อย่าปลงใจเชื่อเพราะการอนุมาน
อย่าปลงใจเชื่อด้วยการคิดตรองตามแนวเหตุผล
อย่าปลงใจเชื่อเพราะเข้าได้กับทฤษฎีที่นิจไว้แล้ว
อย่าปลงใจเชื่อเพราะมองเห็นรูปลักษณะน่าจะเป็นไปได้
อย่าปลงใจเชื่อเพราะนับถือว่า ท่านสมณะนี้เป็นครูของเรา

กาลามะทั้งหลาย เมื่อใด ท่านทั้งหลายพึงรู้ด้วยตนเองเท่านั้นว่า "ธรรมเหล่านี้ เป็นอกุศล ธรรมเหล่านี้มีโทษ ธรรมเหล่านี้ผู้รู้ติเตียน ธรรมเหล่านี้ที่บุคคลถือปฏิบัติบริบูรณ์แล้วย่อมเป็นไปเพื่อไม่เกื้อกูล เพื่อทุกข์" เมื่อนั้น ท่านทั้งหลายควรละ(ธรรมเหล่านั้น)เสีย (อง.ติก. (ไทย) 20/66/255-257.)

ชาวโลกทั้งโลก รวมทั้งชาวไทยเราด้วย กำลังตกอยู่ในฐานะอย่างเดียวกันกับชนชาวกาลาม แห่งเกลปุดตนิคม ในสมัยพุทธกาล หมู่บ้านชาวกาลาม เป็นทางผ่านของศาสดาทั้งหลาย แต่ละศาสดาต่างก็สอนลัทธิของตน ๆ จนชนชาวกาลามไม่รู้ว่า จะรับเอาลัทธิใดดี ครั้นพระพุทธเจ้าเสด็จผ่านมา เขาก็กราบทูล ถามปัญหาข้อนี้ คือข้อที่ไม่รู้ว่าจะเชื่อศาสดาองค์ไหนดี พระพุทธเจ้า จึงได้ตรัสข้อความที่เรียกว่ากาลามสูตร ซึ่งจะได้พิจารณากันสืบไป ชาวโลกสมัยปัจจุบัน กำลังตกอยู่ในฐานะเช่น เดียวกับชาวกาลาม พระพุทธเจ้าท่านได้ตรัสสอนให้ไม่รับเอามาเชื่อทันที โดย อาการ 10 อย่าง เพื่อไม่ให้ตกไปเป็นทาสทางปัญญาของผู้ใด 10 อย่างนั้นมีดังต่อไปนี้

1. มา อนุสฺสเวน : อย่ารับเอามาเชื่อโดยการฟังบอกต่อ ๆ กันมา มันเป็นอาการของคนไร้สมอง

2. มา ปรมฺปราย : อย่ารับเอามาเชื่อโดยที่มีการทำตาม ๆ สืบ ๆ กันม เห็นเขาทำอะไรอย่างไร ก็ทำตาม ๆ กันไป

3. มา อิติกิราย : อย่ารับเอามาเชื่อตามเสียงที่กำลังเล่าลือ อยู่อย่างกระฉ่อนบ้าน หรือกระฉ่อนโลก ซึ่งเรียกว่า "ดื่มข่าว" มันเป็นเรื่องของคนโง่ ไม่ยอมใช้สติปัญญาของตน

4. มา ปิฎกสมฺปทเนน : อย่ารับเอามาเชื่อด้วยเหตุเพียงว่า มีที่อ้างในปิฎก คำว่า ปิฎก หมายถึงสิ่งที่ได้เขียนหรือจารึกลงไป

5. มา ตกฺกเหตุ : อย่าเชื่อโดยเหตุที่ว่ามันถูกต้องตามเหตุผลทางตักกะ ซึ่งมันก็ยังผิดได้ ถ้าข้อมูลมันผิด หรือวิธีการคำนวณมันพลาด

6. มา นยเหตุ : อย่าเชื่อโดยเหตุที่ว่ามันถูกต้องตามเหตุผลทางนยะ เพราะมันเป็นเพียงทัศนะหนึ่ง ๆ มิใช่ปัญญาอันสูงสุดหรือเด็ดขาด ซึ่งใช้ในการคำนวณ โดยมีสมมติฐานมันก็ยังผิดได้ เพราะการคำนวณ หรือการให้สมมติฐานที่ไม่เหมาะสม

7. มา อาการปริวิตกฺเกน : อย่าเชื่อหรือรับเอามาเชื่อด้วย การตรึกตามอาการ ที่เราเรียกกันสมัยนี้ว่า คือมม็อนเซ็นส์

8. มา ทิฏฐินิชฌานกฺขนฺติยา : อย่าเชื่อด้วยเหตุเพียงสักว่า ข้อความนั้นมันทนได้ หรือเข้ากันได้กับความห็นของตนซึ่งมีอยู่เดิม เพราะไม่มีการพิสูจน์และทดลองที่เพียงพอ.

9. มา ภพฺพรูปตาย : อย่าเชื่อด้วยเหตุเพียงสักว่าผู้พูดมีลักษณะน่าเชื่อ อย่าบูชาคอมพิวเตอร์กันนัก มันจะผิดหลักกาลามสูตร

10. มา สมโณ โน ครูติ : อย่าเชื่อด้วยเหตุเพียงสักว่าสมณะ (ผู้พูด) นี้ เป็นครูของเรา. พระพุทธประสงค์อันสำคัญเกี่ยวกับข้อนี้ ก็คือไม่ต้องการให้ใคร เป็นทาสทางปัญญาของใคร (โมกขพลาราม ไชยา,2531)

[317] กาลามสูตรกังขานิยฐาน 10 (หมายถึง วิธีปฏิบัติในเรื่องที่ควรสงสัย หรือหลักความเชื่อ ที่ตรัสไว้ในกาลามสูตร

1. มา อนุสฺสเวน (อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการฟังตามกันมา)

2. มา ปรมฺปราย (อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการถือสืบๆ กันมา)

3. มา อิติกิราย (อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการเล่าลือ)

4. มา ปิฎกสมฺปทาเนน (อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการอ้างตำราหรือคัมภีร์)

5. มา ตกฺกเหตุ (อย่าปลงใจเชื่อ เพราะตรรก)

6. มา นยเหตุ (อย่าปลงใจเชื่อ เพราะการอนุมาน)

7. มา อาการปริวิตกฺเกน (อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการคิดตรองตามแนวเหตุผล)

8. มา ทิฏฐินิชฌานกฺขนฺติยา (อย่าปลงใจเชื่อ เพราะเข้าได้กับทฤษฎีที่พินิจไว้แล้ว)

9. มา ภพฺพรูปตาย (อย่าปลงใจเชื่อ เพราะมองเห็นรูปลักษณะน่าจะเป็นไปได้)

10. มา สมโณ โน ครูติ (อย่าปลงใจเชื่อ เพราะนับถือว่า ท่านสมณะนี้เป็นครูของเรา)

ต่อเมื่อใด รู้เข้าใจด้วยตนว่า ธรรมเหล่านั้น เป็นอกุศล เป็นกุศล มีโทษ ไม่มีโทษ เป็นต้นแล้ว จึงควรละหรือถือปฏิบัติตามนั้น (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต), 2564)

ปรากฏการณ์ทางการสื่อสารในยุคดิจิทัล มีทั้งเรื่อง “เหลือเชื่อ” เรื่อง “ชวนเชื่อ” และหลาย ๆ เรื่องก็ทำให้เรา “หลงเชื่อ” ไปกับข้อมูลที่ได้รับไปโดยไม่รู้ตัว การพิจารณารับข้อมูลข่าวสารใดควรปลงใจเชื่อมากน้อยแค่ไหน กาลามสูตร คือ พระสูตรที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่ชาวกาล ซึ่งพระพุทธเจ้าจะทรงสอนเรื่องความเชื่อเพื่อไม่ให้เราเกิดความไม่หลงนั่นก็คือความมีสติเพื่อที่จะพิจารณาว่าข่าวสารข้อมูลนั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด พระพุทธองค์สอนให้เราพิจารณาอย่ายึดถือและรับฟังข้อมูลข่าวสารด้วยสติและไม่ใช้อารมณ์ในการประเมินข้อมูล เมื่อไม่หลงแล้ว มีสัมปชัญญะมีสติมั่นคง (สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภา,2565)

กล่าวได้ว่า หลักการในกาลามสูตร เป็นรูปแบบและวิธีการที่ส่งเสริมให้ผู้ที่ใช้อำนาจในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญและเรื่องที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านแทนการรับข้อมูลด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารสื่อออนไลน์ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทุกระดับ เทคโนโลยีสามารถทำให้เกิดกระแสแห่งข้อมูลที่สร้างผลบวกและผลลบแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งองค์กรใดองค์กรหนึ่งดังนั้นการนำหลักและวิธีการในการรามสูตรมาใช้ประกอบการตัดสินใจจะทำให้การตัดสินใจเป็นไปด้วยความรอบคอบแสดงถึงการมีคุณธรรมและการมีสติปัญญา

การส่งเสริมพฤติกรรมใช้สิทธิเลือกตั้งในสังคมไทย

พฤติกรรมการเลือกตั้งและการตัดสินใจเลือกตั้งได้รับอิทธิพลของข้อมูลและปัจจัยทางสังคม พฤติกรรมการเลือกตั้งและการตัดสินใจเลือกตั้งของแต่ละบุคคลนั้นเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและได้รับอิทธิพลจากปัจจัยมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูล และ ปัจจัยทางสังคม ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

อิทธิพลของข้อมูล แหล่งที่มาของข้อมูล ผู้คนได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากหลากหลายช่องทาง เช่น สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ ญาติมิตร เพื่อนฝูง และพรรคการเมืองเอง ‘สื่อโซเชียล’ เข้ามามีบทบาทและอิทธิพลต่อการรับรู้และมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ทั้งก่อนและหลังเลือกตั้งรวมไปถึงช่วงการหาเสียงของพรรคการเมือง เรียกได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยจุดกระแสการเลือกตั้ง และในขณะเดียวกันก็เป็นพื้นที่ที่ทำให้เกมการเมืองเปลี่ยนไปจากวิถีเดิม ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเกิดขึ้นของ ‘หัวคะแนนธรรมชาติ’ หรือภาพการขับเคลื่อนเปลี่ยนแปลงทางการเมืองผ่านแฮชแท็กทวิตเตอร์ (ปุรวิชญ์ วัฒนสุข,2566) ข้อมูลเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการก่อรูปความคิดเห็นและความเชื่อของผู้คน คุณภาพของข้อมูล ข้อมูลที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และเป็นกลาง จะช่วยให้ผู้คนตัดสินใจได้อย่างรอบคอบและมีเหตุผล ในขณะที่ข้อมูลที่บิดเบือนหรือมีอคติ อาจนำไปสู่การตัดสินใจที่ผิดพลาด การตีความข้อมูล: แต่ละบุคคลจะมีการตีความข้อมูลที่ได้รับแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับความรู้ ประสบการณ์ และอคติส่วนตัว ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งในที่สุด และจากคำทวงถามหลักเลือกตั้ง “รักษาคำพูดทางการเมือง” ให้ความสำคัญต่อการรักษาคำพูดที่เคยให้ไว้กับประชาชน ซึ่งตัวเขาเห็นว่าการ “พูดแล้วทำ” เป็นปกติวิสัยที่ทุกคนพึงกระทำ (ดวงฤทธิ์ บุนนาค ,2566)

ปัจจัยทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้ง กลุ่มสังคม: การเป็นสมาชิกของกลุ่มสังคมต่างๆ เช่น ครอบครัว เพื่อนฝูง

ชุมชน หรือกลุ่มอาชีพ จะมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อกลุ่มเหล่านี้มีความเห็นที่เป็นเอกฉันท์เกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองใดๆ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม: การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นเกี่ยวกับการเมือง จะช่วยให้ผู้คนได้เรียนรู้มุมมองที่แตกต่างและปรับเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเอง การสร้างความสนใจ ความกระตือรือร้นให้กับผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยผู้รับสมัครรับการเลือกตั้งต้องพัฒนา ตามที่นโยบายที่เคยให้ไว้ ผู้รับสมัครรับเลือกตั้งต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถและลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชน ตามที่ได้ให้คำมั่นสัญญาไว้ ผู้รับสมัครรับเลือกตั้งต้องมีวิสัยทัศน์ที่จะนำพาพี่น้องประชาชนให้มีความอยู่ดีกินดีกินดีมีความปลอดภัยในสังคม (ทรงพล โชติกเวชกุลและคณะ,2564)

วัฒนธรรม วัฒนธรรมประเพณี และค่านิยมของสังคม จะมีอิทธิพลต่อการรับรู้และการตีความข้อมูลทางการเมือง รวมถึงการก่อตัวของความเชื่อทางการเมือง และสถานะทางสังคม สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษามีผลต่อการเข้าถึงข้อมูลและโอกาสในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง อาจความตื่นตระหนกทางวัฒนธรรม การถูกปฏิเสธการท้าทายหรือซักถามซึ่งหน้าอย่างตรงไปตรงมาจากรูปแบบการดำเนินชีวิต ซึ่งแตกต่างจากประเทศที่มีความยืดหยุ่นในการเดินทางและมุมมอง (ศิริมา ทองสว่าง,2567)

ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเปิดรับสิ่งใหม่ และความสนใจในกิจการบ้านเมือง จะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง ประสบการณ์ส่วนตัวที่เคยเผชิญ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสังคม หรือปัญหาการเมือง จะมีอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง เป็นต้น อารมณ์: อารมณ์ เช่น ความกลัว ความโกรธ หรือความหวัง ก็มีส่วนสำคัญในการกำหนดการตัดสินใจเลือกตั้ง

กล่าวได้ว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งและการตัดสินใจเลือกตั้งเป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างปัจจัยต่างๆ ทั้งข้อมูล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยส่วนบุคคล การทำความเข้าใจปัจจัยเหล่านี้ จะช่วยให้เราสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมการเลือกตั้งได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเพียงภาพรวมทั่วไป พฤติกรรมการเลือกตั้งของแต่ละบุคคลและแต่ละสังคมอาจมีความแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมและการเมืองที่แตกต่างกัน

การเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลนครนครราชสีมา

การนำหลักธรรม หลักการกาลามสูตรส่งเสริมพฤติกรรมใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลนครนครราชสีมา ส่งเสริมประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งอย่างสุจริตและยุติธรรม เพื่อสร้างการเมืองใหม่ที่สังคมยอมรับผลการเลือกตั้งและลดการแสวงหาผลประโยชน์จากการเลือกตั้ง รวมถึงลดบทบาทนักการเมืองที่นิยมใช้เงินหรือใช้ข้อมูลเท็จเพื่อชักจูงให้ประชาชนตัดสินใจเลือกตนเองเป็นผู้แทนทางการเมือง จำเป็นต้องปรับปรุง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น สุจริต ยุติธรรม ดังนี้

1. กาลามสูตรสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง การศึกษาสร้างหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับการเมืองและการเลือกตั้งให้เข้าถึงได้ง่าย ทั้งในระดับโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้ประชาชนเข้าใจสิทธิและหน้าที่ในการเลือกตั้ง รวมถึงกระบวนการทำงานของระบบการเมือง สื่อสาร ใช้สื่อต่างๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ สื่อมวลชน และสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่

ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่องและเข้าใจง่าย เวทีสาธารณะ: จัดเวทีสาธารณะให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง

2. กาลามสูตรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การรู้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน การลงทะเบียน อำนวยความสะดวกในการลงทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนใช้สิทธิของตน การเข้าถึงข้อมูล เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครและนโยบายของพรรคการเมืองอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ การตรวจสอบ สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง และรายงานการกระทำที่ผิดกฎหมาย การมีส่วนร่วมในการออกกฎหมาย เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

3. กาลามสูตรวิเคราะห์ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการเลือกตั้ง บังคับใช้กฎหมาย บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งอย่างเข้มงวด และลงโทษผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็วและเป็นธรรมสร้างกลไกการตรวจสอบ สร้างกลไกการตรวจสอบการเลือกตั้งที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมความร่วมมือ สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการเลือกตั้ง

4. กาลามสูตรส่งเสริมวัฒนธรรมการเมืองที่ดี ปลูกฝังจิตสำนึก ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งที่สุจริตและยุติธรรม ส่งเสริมการอภิปราย ส่งเสริมให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์และเปิดใจ ลดความขัดแย้งทางการเมือง และสร้างความปรองดองในสังคม

5. กาลามสูตรปรับพฤติกรรมบุคคลที่เกี่ยวข้องกับระบบการเมือง ปฏิรูปพรรคการเมือง ปฏิรูปพรรคการเมืองให้มีความโปร่งใส โดยเฉพาะการนำเสนอข้อมูลที่พร้อมให้สังคมตรวจสอบ มีระบบการคัดเลือกผู้สมัครที่เหมาะสม และมีนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน ปฏิรูปสภาผู้แทนราษฎร ปฏิรูปสภาผู้แทนราษฎรให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน และสามารถตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กาลามสูตรใช้เป็นส่วนประกอบการแสดงพฤติกรรมนักการเมือ การแสดงบทบาทของนักการเมือง เน้นนโยบาย เน้นการนำเสนอนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากกว่าการใช้เงินหรือข้อมูลเท็จเพื่อชักจูง สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนด้วยการแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์สุจริตและความสามารถในการแก้ไขปัญหา เคารพผลการเลือกตั้ง และยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง การปรับปรุงเหล่านี้จะช่วยให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างสุจริตและยุติธรรมมากขึ้น และส่งผลให้เกิดการเมืองใหม่ที่ประชาชนมีส่วนร่วมและมีความสุขกับผลลัพธ์

สรุป

กาลามสูตรส่งเสริมพฤติกรรมใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลนครนครราชสีมา หลักการในกาลามสูตร เป็นรูปแบบและวิธีการที่ส่งเสริมให้ผู้ที่ใช้อำนาจในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญและเรื่องที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านแทนการรับข้อมูลด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารสื่อออนไลน์ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทุกระดับ การไม่ตกอยู่ภายใตอิธิพลข้อมูลใดเมื่อต้องตัดสินใจเลือกนักการเมืองไปทำหน้าที่แทนตนเอง การเลือกตั้งอย่างสุจริตและยุติธรรม เพื่อสร้างการเมืองใหม่ที่

สังคมยอมรับผลการเลือกตั้งและลดการแสวงหาผลประโยชน์จากการเลือกตั้ง มีสติเพื่อที่จะพิจารณาว่าข่าวสารข้อมูลนั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

ดวงฤทธิ์ บุนนาค. **อย่าลืม "รักษาคำพูด" เดินหน้านโยบาย ส่งมอบความหวังให้ประชาชน**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://theactive.net/read/dont-forget-keep-the-word/ [9 ตุลาคม 2566].

ทรงพล โชติกเวชกุลและคณะ. (2564). พฤติกรรมของประชาชนในการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2, **Journal of Modern Leaming Development**. ปีที่ 6 ฉบับที่ 6 (พฤศจิกายน - ธันวาคม) : 244-245

ธำรงเกียรติ อุทัยสาง. (2565). กาลมสูตรกับทางรอดของสังคมไทยในยุคออนไลน์, **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์**. ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม) : 272

ปฐมพงษ์ คำเขียว. **หลักการพื้นฐานของการเลือกตั้งตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่สำคัญ**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://occ_th.constitutionalcourt.or.th/article_detail/ [8 ตุลาคม 2567].

ปุรวิชญ์ วัฒนสุข. **'การเมือง'หลังเลือกตั้ง 66 การเปลี่ยนแปลงกับ'พลังสื่อโซเชียล'**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://tu.ac.th/thammasat-070666-politics-after-the-election [9 ตุลาคม 2566].

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎก ภาษาไทย** ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

โมกขพลาราม ไชยา. (2531). **สัจจสารจากสวนโมกข์ กาลามสูตร ช่วยด้วย !**. กรุงเทพฯ : นายชวน ศรสถคราม.

ศิริชัย ศิริกายะ และเจตน์จันทร์ เกิดสุข. ภาพฝังใจของประชาชนที่มีต่อตำรวจในเขตพื้นที่ บก.น.9, **นิเทศสยามปริทัศน์**. ปีที่ 12 ฉบับที่ 13 (ธันวาคม 2556) : 117-125.

ศิริมา ทองสว่าง. (2567). **สังคมและวัฒนธรรมปริทัศน์ประเด็นร่วมสมัย**. กรุงเทพ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต). (2564). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 43. กรุงเทพฯ : นายสนิท ตันติวัฒน์พานิช พิมพ์เผยแพร่เป็นธรรมทาน.

สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภา. (2565). กาลามาสูตร : ทางรอดในสังคมยุคดิจิทัล, **วารสาร นิตยสารเสียงธรรมจากมหายาน**. ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (มกราคม -มิถุนายน) : 39-48

ประวัติศาลเจ้าพ่อหินดาด

History of Hindad Shrine

บุญช่วย พาณิชย์กุล
Boonchuay Panichkul
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Ratchasima Campus
E-mail: hindadpanichkul@gmail.com

บทคัดย่อ

เส้นทางรถไฟสายอุบลราชธานีเดินรถครั้งแรกจากสถานีรถไฟท่าช้างถึงสถานีบุรีรัมย์ในปี พ.ศ.2468 นำพาผู้คนจากที่ต่างๆให้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนใกล้สถานีรถไฟ โดยเฉพราะบริเวณหน้าสถานีรถไฟหินดาษมีผู้คนจำนวนมากอพยพมาอยู่จำนวนมาก กลุ่มชาติพันธ์ ไทยโคราช ไทยอีสาน และกลุ่มชาติพันธุ์จีน ตั้งร้านค้าติดกันเป็นห้องแถวเพื่อค้าขายอยู่บริเวณตลาดหน้าสถานีรถไฟหินดาษ สถานีรถไฟหินดาษเป็นศูนย์กลางทางการค้าแห่งใหม่ของเมืองพิมาย ตลาดสถานีรถไฟหินดาษจึงถือว่าเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในเส้นทางรถไฟสายอุบล ประชาชนที่อยู่อาศัยในท้องถิ่นและผู้สัญจรได้สักการะบูชา คู่กับการสร้างศาลเจ้าพ่อหินดาด ชาวตลาดหินดาดได้มีการกำหนดให้ทำพิธีไหว้เจ้าประจำปี โดยมีการว่าจ้างอุปรากรจีนหรือ “งิ้ว” มาทำพิธีและแสดงให้ประชาชนได้ ปัจจุบันการเดินทางทางรถไฟได้รับความนิยมน้อยลง แต่หากเดินทางโดยรถไฟมาสถานีรถไฟหินดาษ จะพบบรรยายกาศดั้งเดิม “สถานีรถไฟของเมืองพิมาย” เคยเป็นศูนย์กลางทางการค้าที่สำคัญ และศาลเจ้าพ่อหินดาดที่สะท้อนภาพชุมชนชาวจีน โรงเลื่อยที่ทำการแปรรูปไม้ในอดีต คืออุตสาหกรรมหลักที่มีการจ้างแรงงานจำนวนมาก พบโกดังไม้ 100 ปี เคยไว้ใช้เก็บพืชผลการเกษตร ขอนไม้เก่าคนงานเคยใช้เพื่อนั่งรอขนของขึ้นรถไฟ สะท้อนภาพและประวัติอันยาวนานของการเป็นย่านเศรษฐกิจที่สำคัญในอดีต พร้อมบอกเล่าประวัติของศาลเจ้าพ่อหินดาดระลึกถึงความรักความศรัทธา ความทรงจำของคนในอดีตถึงปัจจุบัน

คำสำคัญ: ประวัติ, ศาลเจ้าพ่อหินดาด

Abstracts

The first Ubon Ratchathani railway line operated from Tha Chang Railway Station to Buriram Railway Station in 1925, bringing people from various places to settle down near the railway station, especially in front of Hin Dat Railway Station, where many people immigrated. The ethnic groups of Thai Khorat, Thai Isan, and Chinese ethnic groups set up shophouses to trade in the market in front of Hin Dat Railway Station. Hin Dat Railway Station is the new commercial center of Phimai. Therefore, Hin Dat Railway Station Market is considered one of the most important commercial centers on the Ubon railway line. Local residents and travelers pay

homage, along with the construction of the Hin Dat Shrine. The people of Hin Dat Market have organized an annual ceremony to worship the deities, hiring Chinese opera or “Ngiw” to perform the ceremony and perform for the public. Currently, traveling by train has become less popular, but if you travel by train to Hin Dat Railway Station, you will find the original atmosphere. “Phimai Railway Station” used to be an important commercial center, and the Hin Dat Shrine reflects the image of the Chinese community. The sawmill that processed wood in the past was the main industry that employed a lot of workers. You will find a 100-year-old wooden warehouse that was once used to store agricultural products. The old logs that workers used to sit and wait to load goods onto the train reflect the image and long history of being an important economic area in the past. It also tells the history of the Hin Dad Shrine, recalling the love, faith, and memories of people from the past to the present.

Keywords: History, Hindad Shrine

บทนำ

การก่อสร้าง ทางรถไฟสายกรุงเทพ-นครราชสีมา แล้วเสร็จและเปิดการเดินรถ ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2443 จนถึงปี พ.ศ. 2460 จึงได้เริ่มทำการก่อสร้าง ทางรถไฟต่อไปยังสถานีอุบลราชธานี (สำนักงานไกด์อุบลดอทคอม,2567) เปิดการเดินรถได้เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2465 เป็นต้นมา การก่อสร้างได้ดำเนินต่อไป และสามารถเปิดการเดินรถได้ เป็นช่วง ๆ ตามลำดับ

1 เมษายน พ.ศ. 2468 เปิดเดินรถจาก สถานีท่าช้าง ถึง สถานีบุรีรัมย์ ระยะทาง 91 กิโลเมตร

1 พฤษภาคม พ.ศ. 2469 เปิดเดินรถจาก สถานีบุรีรัมย์ ถึง สถานีสุรินทร์ ระยะทาง 44 กิโลเมตร

1 พฤษภาคม พ.ศ. 2470 เปิดเดินรถจาก สถานีสุรินทร์ ถึง สถานีห้วยทับทัน ระยะทาง 61 กิโลเมตร

1 สิงหาคม พ.ศ. 2471 เปิดเดินรถจาก สถานีห้วยทับทัน ถึง สถานีศรีสะเกษ ระยะทาง 34 กิโลเมตร

1 เมษายน พ.ศ. 2473 เปิดเดินรถจาก สถานีศรีสะเกษ ถึง สถานีอุบลราชธานี ระยะทาง 61 กิโลเมตร รวมระยะทางทั้งสิ้น จากนครราชสีมา – อุบลราชธานี ทั้งสิ้น 312 กิโลเมตร (สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี,2567) การเปิดเดินทางด้วยรถไฟสายอุบลราชธานีครั้งแรก ซึ่งช่วงแรกเริ่มจากสถานีรถไฟท่าช้างถึงสถานีบุรีรัมย์ในปี พ.ศ.2468 และมีการเปิดให้เดินรถไฟไปเรื่อยๆทุกปีจนถึงสถานีวารินชำราบในปี พ.ศ.2473 ทำให้สถานีรถไฟต่างๆตลอดเส้นทางรถไฟสายนี้ มีผู้คนอพยพย้ายถิ่นเข้ามาตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยบริเวณใกล้ๆกับสถานีรถไฟเพราะเห็นว่าสะดวกแก่การเดินทางและเห็นว่าต่อไปน่าจะเจริญมากยิ่งขึ้น ถูกจับจองโดยกลุ่มพ่อค้า เพราะพื้นที่ดังกล่าวง่ายและสะดวกต่อการนส่งสินค้า กลายเป็นพื้นที่ของการค้าขายระหว่างกลุ่มคนที่อยู่ข้างทางรถไฟกับกลุ่มคน

ในเขตพื้นที่อำเภอใกล้เตียงและอื่น ๆ นำสินค้ามาขาย เพื่อส่งต่อสินค้าไปยังทั้งใหญ่เช่น นครราชสีมา และกรุงทพฯ นอกจากนี้ยังมีกิจการประมาทห้องเช่า โรงแรม และอาคารพาณิชย์เพื่อตอบสนองให้กับพ่อค้าที่มากับทางรถไฟด้วย (ธิติญา เหล่าอัน, 2563)

ส่งผลให้บริเวณหน้าสถานีรถไฟในขณะนั้น กลายเป็นชุมชน เป็นหมู่บ้าน เป็นตำบลอยู่รายรอบบริเวณสถานีรถไฟเกือบทุกแห่ง และคนนั่งรถไฟที่เสียงประกาศดังจากลำโพงบอกว่ารถไฟของเราจอดอยู่ที่สถานีอะไร ซึ่งเวลารถไฟจอดแต่ละสถานีนั้น ก็มีคนไม่น้อยที่มองออกไปนอกหน้าต่างด้วยจุดประสงค์ต่างๆ ไม่ว่าจะดูสอดสายตาหาของกิน พักสายตามองวิว หรือแม้แต่มองว่าสถานีรถไฟนั้นหน้าตาเป็นยังไง ลักษณะของสถาปัตยกรรมแต่ละสถานีนั้นสะท้อนภาพของความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นผู้ออกแบบ วัสดุ ช่วงยุค รวมถึงการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนซึ่งทำให้มีคุณค่าทางจิตใจกับแต่ละท้องที่แตกต่างกันไป (วันวิสข์ เนียมปาน, 2567)

สถานีรถไฟหินดาด แต่เดิมนั้นมีชื่อว่า “หินดาษ” เกิดขึ้นเมื่อปีพ.ศ.2460 เมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการก่อสร้างทางรถไฟสายโคราช-อุบลฯ การสร้างรถไฟเมื่อมาถึงกิโลเมตรที่ 317 การขุดพื้นที่บริเวณดังกล่าวจะพบแผ่นดินดาน (สีแดง) โดยทั่วไปเต็มบริเวณ จึงใช้ชื่อสถานีรถไฟดังกล่าวว่า “สถานีหินดาษ” ภายหลังคำดังกล่าวเขียนเพี้ยนไปเป็นคำว่า “หินดาด”ซึ่งใช้ ด. เป็นตัวสะกด คำที่ถูกต้อง ปรากฏอยู่ ณ ป้ายชื่อสถานีรถไฟที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน เมื่อเกิดสถานีรถไฟแล้วบริเวณด้านหน้าสถานีรถไฟเป็นแหล่งขนถ่ายสินค้าและแหล่งการค้าที่สำคัญ จึงมีประชาชนอพยพถิ่นฐานมาทำกินจากที่ต่างๆ เช่น อำเภอพิมาย อำเภอจักราช อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และอำเภออื่นๆ เป็นต้นชุมชนหินดาด เมื่อมีหลายหมู่บ้านและได้รับการจัดตั้งเป็นตำบลแล้วขึ้นการปกครองของอำเภอพิมาย ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2504 จึงได้จัดตั้งอำเภอห้วยแถลง ตำบลหินดาด และได้เปลี่ยนแปลงมาขึ้นอยู่ในการปกครอง ของอำเภอห้วยแถลง (องค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด,2567)

การก่อสร้าง ทางรถไฟสายกรุงเทพ-นครราชสีมา แล้วเสร็จและเปิดการเดินรถ ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2443 จนถึงปี พ.ศ. 2460 จึงได้เริ่มทำการก่อสร้าง ทางรถไฟต่อไปยัง สถานีอุบลราชธานี (สำนักงานไกด์อุบลดอทคอม) โดยมีการเปิดให้เดินทางด้วยรถไฟสายอุบลราชธานีครั้งแรก ซึ่งช่วงแรกเริ่มจากสถานีรถไฟท่าช้างถึงสถานีบุรีรัมย์ในปี พ.ศ.2468 และมีการเปิดให้เดินรถไฟไปเรื่อยๆทุกปีจนถึงสถานีวารินชำราบในปี พ.ศ.2473 ทำให้สถานีรถไฟต่างๆตลอดเส้นทางรถไฟสายนี้ มีผู้คนอพยพย้ายถิ่นเข้ามาตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยบริเวณใกล้ๆกับสถานีรถไฟเพราะเห็นว่าสะดวกแก่การเดินทางและต่อไปน่าจะเจริญมากยิ่งขึ้น ทำให้บริเวณหน้าสถานีรถไฟในขณะนั้น กลายเป็นชุมชนเป็นหมู่บ้าน เป็นตำบลอยู่รายรอบบริเวณสถานีรถไฟเกือบทุกแห่ง

สถานีรถไฟหินดาษ เมื่อรถไฟเปิดให้เดินรถแล้วได้เกิดชุมชนบริเวณหน้าสถานีรถไฟและขยายตัวเติบโตออกไป จนกลายเป็นตำบลขนาดใหญ่และมีความเจริญอย่างมากแห่งหนึ่งของอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งขณะนั้นพื้นที่ของตำบลหินดาดประกอบไปด้วยพื้นที่ของตำบลหินดาดและหลุ่งประดู่รวมกัน(หลุ่งประดู่เพิ่งแยกตำบลออกจากหินดาดเมื่อปี พ.ศ.2511) และเนื่องจากสถานีรถไฟหินดาษ เป็นสถานีที่ออกแบบมาเพื่อให้ผู้คนจากเมืองพิมายมาขึ้นลงที่นี่ เพราะเป็นสถานีที่อยู่ใกล้จากเมืองพิมายมากที่สุด โดยมีระยะทางจากสถานีไฟไปถึงเมืองพิมายเพียง 25 กิโลเมตร ข้อสำคัญยังมีเส้นทางดั้งเดิมที่ผู้คนในอดีตใช้เดินทางไปยังเมืองพิมายอีกด้วย ดังนั้นในอดีตสถานีรถไฟ

หินดาษจึงเป็นสถานีรถไฟของเมืองพิมายนั่นเอง (ห้วยแถลงเพิ่งแยก อ.พิมาย มาเป็นอำเภอในปี พ.ศ. 2506)

จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มพบว่า เนื่องจากขณะนั้นยังไม่มีการก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข2หรือถนนมิตรภาพ และทางหลวงแผ่นดินสาย24โชคชัย-เดชอุดมก็ยังไม่ได้สร้าง ทำให้ผู้คนจากเมืองพิมายและพื้นที่อื่นๆห่างไกลออกไปจนถึงนางรอง ต้องการเดินทางเข้ากรุงเทพฯ จะต้องมาขึ้นรถไฟที่สถานีรถไฟหินดาษเกือบทั้งสิ้น จึงทำให้ในขณะนั้นสถานีรถไฟหินดาษกลายเป็นศูนย์กลางที่ผู้คนทั่วสารทิศมาใช้บริการขึ้นลงรถไฟในแต่ละวันอย่างมากมาย ดังนั้นสถานรถไฟหินดาษจึงเป็นสถานีใหญ่ที่มีความสำคัญอย่างมากสถานีหนึ่งของเส้นทางรถไฟสายอีสานใต้หรือสายอุบลราชธานี และจากการเป็นศูนย์กลางดังกล่าวจึงทำให้มีผู้คนจากที่ต่างๆ มุ่งเข้ามาจับจองบุกเบิกและซื้อที่ดินจากผู้มาจับจองอยู่ก่อน เพื่อตั้งบ้านเรือนทำมาหากินในผืนดินบริเวณนี้ ซึ่งขณะนั้นมีทั้งกลุ่มชาติพันธุ์ไทยโคราชซึ่งอยู่ในพื้นที่ และกลุ่มชาติพันธุ์ไทยอีสานซึ่งส่วนใหญ่มาจากมหาสารคาม

ชุมชนชาวจีนหน้าสถานีรถไฟหินดาษ

เนื่องจากบริเวณหน้าสถานีรถไฟหินดาษมีการจับจองที่ดินอยู่ก่อนแล้ว ประกอบกับบริเวณหน้าสถานีเป็นที่สูงไม่เหมาะแก่การทำเกษตร ทำให้ผู้คนในกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆทั้งไทยโคราชและไทยอีสานเข้าไปบุกเบิกจับจองในที่ลุ่มซึ่งห่างไกลออกไป เกิดเป็นหมู่บ้านในตำบลหินดาด ทั้งหมู่บ้านไทยและหมู่บ้านลาว แยกกันอย่าชัดเจน สำหรับบริเวณตลาดหน้าสถานีรถไฟหินดาษ จะมีกลุ่มชาติพันธุ์ไทยจีนซึ่งเกือบทั้งหมดจะเข้ามาค้าขาย ทั้งจีนแต้จิ๋ว กวางตุ้ง ไหหลำ แคะ ต่างเข้ามาหาซื้อที่ดินซึ่งมีการจับจองไว้แล้วเพื่อตั้งบ้านเรือนทำการค้าตามความถนัดของแต่ละครอบครัว เช่น ทำไม้ ทำโรงเลื่อย ซื้อของป่า ค้าขายสินค้าเบ็ดเตล็ด เป็นจำนวนมาก

ชาวจีนได้เข้ามาอยู่บริเวณตลาดหน้าสถานีรถไฟหินดาษมากขึ้นเป็นลำดับ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2480 ได้มีชาวจีนมาตั้งบ้านเรือนเพื่อค้าขายอยู่บริเวณตลาดหน้าสถานีรถไฟจำนวนมากจนกลายเป็นชุมชนชาวจีนขนาดใหญ่ ซึ่งลักษณะบ้านเรือนหรือร้านค้าที่สร้างในขณะนั้น จะเป็นห้องแถวไม้หันหน้าไปสู่สถานีรถไฟเป็นแถวใหญ่ 1แถว และร้านที่เป็นห้องแถวไม้ซึ่งสร้างในที่รถไฟและหันหลังให้สถานีรถไฟเป็นแถวเล็กจำนวน10ห้องอีก 1 แถว ภาพของร้านค้าบริเวณหน้าสถานีรถไฟ ซึ่งเป็นห้องแถวไม้ขนาดใหญ่ที่หันหน้าไปสู่สถานีรถไฟ เรียงลำดับจากทิศตะวันออกมายังทิศตะวันตกรวมจำนวน 23 ร้าน โดยจะเป็นร้านตัดผมและสถานีตำรวจรวม 2 แห่ง ดังนี้

1.ร้านจิวย่งเซ้ง (รับซื้อถ่าน ของป่า พืชผลการเกษตร)
2.ร้านเต็งเซ่งหลี (ขายสินค้าเบ็ดเตล็ด)
3.ร้านตัดผม (ตาเอก)
4.บ้านยายซิม (ทำขนมไปแลกของตามหมู่บ้าน)
5.ร้านเจ๊กแคะ (ตัดเย็บเสื้อผ้า)
6.ร้านแป๊ะเหมี่ยเกา
7.ร้านเซี๊ยะลิ้ม (ขายไก่ย่าง)
8.ร้านลีฮั่วสูง (ขาย ชา กาแฟ)
9.ร้านจิวฮ้อจั้ว (ตัดเย็บเสื้อผ้า)

1๐.เต็งเซียมหมง (ทำไม้หมอนรถไฟ ซื้อถ่าน ของป่า พืชผลการเกษตร)
11.ร้านย่งฮวด (ขายก๋วยเตี๋ยวเนื้อ กาแฟ โอเลี้ยง)
12.ร้านพัวเม่งซ้ง (ขายก๋วยเตี๋ยวหมู ชา กาแฟ)
13.ร้านตั้งเตี่ยโหงว (มีห้องให้เช่า)
14.ร้านชั่งฮวด(ขายสินค้าเบ็ดเตล็ด)
15.ร้านซินฮวด (ขายสินค้าเบ็ดเตล็ด)
16.ห้องเก็บของร้านเซียมหมง (หลังจากไฟไหม้หินดาดได้เปิดเป็นร้านซิงเซียมหมง)
17.ร้านเอี๊ยะเชียง (รับซื้อครั่ง ละหุ่ง และของป่า)
18.ร้านเง็กหลี (ขายสินค้าเบ็ดเตล็ด)
19.ร้านกิมฮวด (ขายสินค้าเบ็ดเตล็ด)
2๐.ร้านแป๊ะอั้ง (ขายหมูสด แคบหมู กุนเชียง)
21. สถานีตำรวจ
22.โรงเลื่อยหินดาด (เถ่าแก่เก็ง)
23.สวนเถ้าแก่เติม (ร้านเซียมหมง)

ร้านค้าห้องแถวไม้ซึ่งสร้างในที่ดินของรถไฟและหันหลังให้สถานีรถไฟ เรียงลำดับจากทิศตะวันออกมายังทิศตะวันตก จะเป็นร้านค้าของชาวจีนทั้งหมดจำนวน 6 ร้าน และเป็นร้านขายยาของตาอุ่นจิตรแกล้ว 1 ร้าน ดังนี้

1.บ้านโกเด้า (นายช่างของโรงเลื่อย)
2.ร้านแปะสี่ (ขายสินค้าเบ็ดเตล็ด ปลูกอ้อยแดง)
3.ห้องเก็บของ (ร้านชั่งฮวด)
4.ร้านเต็งเซ่งหลี (ขายสินค้าเบ็ดเตล็ด) 2 ห้อง
5.ร้านเอี๊ยะเชียง (รับซื้อครั่ง ละหุ่ง และของป่า) 2 ห้อง
6.ร้านอุ่นจิตรโอสถ (ขายยา) 2 ห้อง
7.บ้านเถ่าแก่เก็ง (หลังไฟไหม้หินดาดได้ขายให้ตาอุ่นเปิดเป็นร้านขายยา)

นอกจากชาวจีนจะค้าขายอยู่ในตลาดหินดาดแล้ว ยังพบว่ามีชาวจีนที่อยู่บริเวณชุมชนหลังสถานีรถไฟ (แถวบ้านตาอุย ค้าดี และตาอุ่น จิตรแกล้ว) รวมถึงบริเวณรอบนอกออกไปอีกด้วย

1. นายทองเหล่ง-ยายมวย (อยู่หลังสถานีรถไฟ)
2.เฮียจือ (อยู่หลังสถานีรถไฟ)
3.แป๊ะหมั่นยิง (อยู่หัวทำนบ)
4.โกวเอง (อยู่ด้านหลังโรงเลื่อยหินดาด)

จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มพบว่า ในสายตาของผู้คนที่เดินทางตามเส้นทางรถไฟสายอุบลราชธานีในขณะนั้น จะกล่าวถึงภาพที่พบเห็นของชุมชนบริเวณตลาดหน้าสถานีรถไฟหินดาษเหมือนๆกันก็คือ เมื่อรถไฟมาถึงสถานีหินดาษจะเห็นภาพของผู้คนจำนวนมากมารอขึ้นลงรถไฟ มีพ่อค้าแม่ค้านำอาหารหลากหลายมาขาย มีคนงานรอแบกของขึ้นลงตู้รถไฟ สะท้อนภาพของการเป็นศูนย์กลางความเจริญในฐานะย่านธุรกิจการค้าแห่งใหม่ของเมืองพิมาย หรืออาจกล่าวได้ว่าในขณะนั้น “หินดาดคือพิมายเมืองใหม่” นั่นเอง

การสร้างศาลเจ้าพ่อหินดาด

สังคมตำบลหินดาดในขณะนั้น จึงเป็นสังคมพหุนิยมที่มีผู้คนกลุ่มชาติพันธุ์หลักๆอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน 3 กลุ่มคือ ไทยโคราช ไทยอีสาน และกลุ่มชาติพันธุ์จีน โดยตามหมู่บ้านจะมีหมู่บ้านที่เป็นไทยโคราชและไทยอีสานแยกกันชัดเจน สำหรับกลุ่มชาติพันธุ์ไทยจีนจะรวมกันอยู่บริเวณตลาดหน้าสถานีรถไฟหินดาษ เป็นสังคมชาวจีนโพ้นทะเลกลุ่มใหญ่ที่มีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตร่วมและสอดคล้องกัน ซึ่งนอกจะเข้ามาค้าขายแล้ว กลุ่มพี่น้องชาวจีนดังกล่าวยังได้นำความเชื่อแบบจีนโบราณติดตัวมาด้วย เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับการไหว้บรรพบุรุษและการไหว้เทพเจ้าในเทศกาลสำคัญต่างๆ เช่น สารทจีน ตรุษจีน จึงทำให้ในช่วงปี พ.ศ.2480 ซึ่งเป็นช่วงที่มีพ่อชาวจีนมาอยู่ในตลาดหินดาดมากขึ้นแล้ว ได้มีการปรึกษาหารือกันเพื่อสร้างศาลเจ้าพ่อหินดาด(หลังเดิม)ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเป็นสถานที่สักการะเทพเจ้าประจำท้องถิ่น เพื่อความเป็นศิริมงคล เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจและขวัญกำลังใจ แก่พี่น้องชาวจีนที่เข้ามาอาศัยและทำมาค้าขายในแผ่นดินแห่งนี้

ดังนั้นในปี พ.ศ.2580 จึงได้มีการสร้างศาลเจ้า (หลังเดิม) โดยได้รับความอนุเคราะห์จาก “แปะสี่” ให้ใช้ที่ดินเพื่อสร้างศาลเจ้า(หลังเดิม)ในสวนอ้อย(อ้อยแดง)ของตนเองซึ่งอยู่บริเวณหลังตลาด ศาลเจ้า (หลังเดิม) จะเป็นอาคารไม้ชั้นเดียวขนาดประมาณ 3-3 เมตร พื้นเป็นพื้นดิน(ไม่ได้เทปูนซิเมนต์) ด้านหน้าจะมีเสาทำด้วยไม้ไผ่เพื่อไหว้ทีตี่แป่บ้อ ภายในศาลเจ้าจะมีโต๊ะไม้วางกระถางธูปและเขียนตัวอักษรจีนเพื่อไหว้ปุงเถ่ากงปุงเถาม่า และนับตั้งแต่ได้สร้างศาลเจ้า(หลังเดิม)เสร็จเรียบร้อยพ่อค้าแม่ค้าและลูกหลานชาวจีนในตลาดสถานีรถไฟหินดาษ ก็ได้มีการเข้ามาไหว้ปุงเถ่ากงปุงเถาม่า ทีตี่แป่บ้อ ณ.ศาลเจ้าพ่อหินดาษ (หลังเดิม) ในทุกเทศกาลสำคัญต่างๆ ทั้งสารทจีนและตรุษจีน และสิ่งสำคัญนับแต่นั้นเป็นต้นมา พ่อค้าชาวชาวจีนในตลาดสถานีรถไฟหินดาษได้ร่วมกันจัดงานให้มีการไหว้เจ้าประจำปี โดยมีการว่าจ้างอุปรากรจีนหรือ “งิ้ว” มาเพื่อทำพิธีไหว้เจ้าและแสดงให้ผู้คนได้ชม

เพื่อจะให้เกิดความศิริมงคลแก่ชาวตลาดที่ค้าขายอยู่ในบริเวณตลาด จึงได้มีการตั้งโรงงิ้วไว้กลางตลาดซึ่งเป็นบริเวณศูนย์กลางย่านการค้า โดยมีการอัญเชิญ ปุงเถ่ากงปุงเถาม่า และสร้างเสาทีตี่แป่บ้อ มาให้พ่อค้าแม่ค้าและลูกหลานชาวจีนชาวไทยได้มีโอกาสได้ไหว้เจ้าอย่างสะดวกสบาย ณ.บริเวณหน้าตลาดสถานีรถไฟหินดาษ ซึ่งในช่วงแรกโรงงิ้วจะตั้งอยู่หน้าร้าน “กิมฮวด” โดยหันหน้าไปทางทิศตะวันออก ต่อมาภายหลังจึงมีการย้ายโรงงิ้วมาสร้างบริเวณลานหน้าสถานีรถไฟหินดาษ และมีการจัดต่อเนื่องตลอดมาทุกปีจนกลายเป็นงานประเพณีที่ยิ่งใหญ่ของตำบลหินดาด (ยกเว้นช่วงโควิดระบาดจะมีการฉายหนังงิ้วเพื่อไหว้เจ้า)

ชาวจีนในตลาดสถานีรถไฟหินดาษ ได้ใช้ศาลเจ้าพ่อหินดาษ (หลังเดิม) เพื่อทำพิธีสักการะกราบไหว้ขอพรเพื่อความเป็นศิริมงคล ในเทศกาลสารทจีน ตรุษจีน และโอกาสสำคัญต่างๆ ณ.ศาลเจ้าพ่อหินดาดหลังเดิมตลอดมา จนกระทั่งถึงปี พ.ศ.2521 (หลังเกิดเหตุเพลิงไหม้ตลาดหินดาด 9 ปี / ไฟไหม้หินดาด พ.ศ.2512) พ่อค้าชาวจีนในตลาดได้มีการปรึกษาหารือกันว่าควรจะมีการสร้างศาลเจ้าใหม่ ทั้งนี้เนื่องจากศาลเจ้าหลังเก่าคับแคบและมีสภาพทรุดโทรมมากแล้ว (เพราะเป็นอาคารไม้) เวลาจะเข้าไปไหว้ก็เดินทางลำบาก เพราะอยู่บริเวณหลังตลาดและอยู่ลึกเข้าไปในสวนอ้อย (โดยเฉพาะหน้าฝน) จะทำให้ดีก็ไม่ได้เพราะที่ดินไม่ใช่ที่ของศาลเจ้า และหากจะสร้างในที่เดิมก็อยู่ด้านบริเวณหลังตลาดไม่สง่างามเหมือนที่อื่น ประกอบกับขณะนั้นพ่อค้าชาวจีนในตลาดห้วยแถลง ได้มีการสร้างศาลเจ้าใหม่บริเวณหน้าสถานีรถไฟ มีความสวยงามอย่างมาก จึงทำให้พ่อค้าชาวจีนใน

ตลาดสถานีรถไฟหินดาษมีการประชุมหารือกันและมีมติตกลงกันว่าจะทำการสร้างศาลเจ้าใหม่ ณ.ที่แห่งใหม่

ต่อมา ร้านจิวย่งเซ้ง ทราบว่าจะมีการสร้างศาลเจ้าใหม่ จึงได้มีการบริจาคที่ดินของตนเองบริเวณตะวันออกของตลาดสถานีรถไฟหินดาษเพื่อสร้างศาลเจ้าให้แก่ชาวตลาดหินดาด หลังจากนั้นพ่อค้าชาวจีนในตลาดก็ได้ช่วยกันบริจาคเงินเพื่อเป็นทุนในการก่อสร้าง และมีการว่าจ้างผู้รับเหมาเพื่อก่อสร้างศาลเจ้าพ่อหินดาดแห่งใหม่ (ปัจจุบัน) ไว้บริเวณหน้าสถานีรถไฟหินดาษ โดยอยู่ทางทิศตะวันออกของตลาดสถานีรถไฟหินดาษนั่นเอง

เมื่อศาลเจ้าพ่อหินดาดได้สร้างแล้วเสร็จ ได้มีการทำพิธีขอขมา อัญเชิญ และย้ายปุงเถ่ากงปุงเถาม่า และเทพเจ้าอื่นๆ มายังศาลเจ้าแห่งใหม่ที่อยู่ในปัจจุบันในปี พ.ศ.2522 ต่อมามีการฉลองครบรอบ 10 ปี ในวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2532 และในระหว่างวันที่ 29 ตุลาคมถึง 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2562ได้มีการฉลองศาลเจ้าพ่อหินดาดในโอกาสครบรอบ 40 ปีอย่างยิ่งใหญ่ โดยมีการแสดงงิ้ว ขบวนแห่ของชาวหินดาด เชิดสิงห์โตดอกเหมย มังกรพ่นไฟ และการแสดงอื่นๆ ตลอด 4 วัน 4 คืน มีผู้คนจากทั่วสารทิศมากราบขอพรเจ้าพ่อหินดาดและชมการแสดงต่างๆ จำนวนมาก

ศาลเจ้าพ่อหินดาด จึงเป็นสถานที่สักการะเทพเจ้าประจำท้องถิ่นหินดาด ปุงเถ่ากงปุงเถาม่า และเทพเจ้าอื่นๆ เพื่อความเป็นศิริมงคล เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจและขวัญกำลังใจของพี่น้องชาวจีนและพี่น้องประชาชนในตำบลหินดาด และเป็นจุดกำเนิดเทศกาลงานงิ้วประจำปี ที่จัดอย่างยิ่งใหญ่มายาวนานกว่า 80 ปี ศาลเจ้าพ่อหินดาดยังเป็นภาพสะท้อนให้เห็นภาพความมุมานะของชาวจีนโพ้นทะเลที่เข้ามาค้าขาย ณ.บริเวณตลาดหน้าสถานีรถไฟหินดาษ ฉายให้เห็นภาพและร่องรอยแห่งความเจริญรุ่งเรืองในอดีต เมื่อรถไฟเข้ามาของชุมชนการค้าของเมืองพิมาย ทั้งนี้ก็เพราะ “สถานีรถไฟหินดาษคือสถานีรถไฟของเมืองพิมาย” ซึ่งเป็นเมืองที่ใหญ่มากเมืองหนึ่งในอีสานใต้ในขณะนั้นนั่นเอง และเมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไป สภาพชุมชนเปลี่ยนไป ศาลเจ้าพ่อหินดาดยังคงเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีกิจกรรมบูชา ผลผสมผสานการพัฒนาชุมชนรอบสถานีรถไฟหินดาด ประชาชนจำนวนมากยังนิยมใช้บริการรถไฟ มีการจำหน่ายสินค้า กิจกรรมท่องเที่ยวเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างพื้นที่ใจกลางเมืองกับพื้นที่ชานเมืองและหัวเมืองโดยรอบสามารถเดินรถด้วยระบบดีเซลขบวนรถจะแตกต่างจากรถไฟในเมืองโดยรถไฟชานเมืองจะเป็นตัวป้อนคนจาก



ภาพศาลเจ้าพ่อหินดาดและร้านค้าชุมชน

สรุป

รถไฟไทยนำการเปลี่ยนแปลงสู่สังคม สถานีรถไฟตั้งอยู่ที่ใด ชุมชนขาดใหญ่จะตั้งขึ้นและมีกิจกรรมชุมชน ศาลเจ้าพ่อหินดาด เป็นสถานที่สักการะเทพเจ้าประจำท้องถิ่นหินดาด ปุงเถ่ากงปุงเถาม่า และเทพเจ้าอื่นๆ เพื่อความเป็นศิริมงคล เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจและขวัญกำลังใจของพี่น้องชาวจีนและพี่น้องประชาชนในตำบลหินดาด อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา เป็นจุดกำเนิดเทศกาลงานงิ้วประจำปี ที่จัดอย่างยิ่งใหญ่มายาวนานกว่า 80 ปี ศาลเจ้าพ่อหินดาดยังเป็นภาพสะท้อนให้เห็นภาพความมุมานะของชาวจีนโพ้นทะเลที่เข้ามาค้าขาย ณ.บริเวณตลาดหน้าสถานีรถไฟหินดาษ ฉายให้เห็นภาพและร่องรอยแห่งความเจริญรุ่งเรืองในอดีต เมื่อรถไฟเข้ามาของชุมชนการค้าของเมืองพิมาย ทั้งนี้ก็เพราะ “สถานีรถไฟหินดาษคือสถานีรถไฟของเมืองพิมาย” ซึ่งเป็นเมืองที่ใหญ่มากเมืองหนึ่งในอีสานใต้ในขณะนั้นนั่นเอง



ภาพสัมภาษณ์สมาชิกชุมชน

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

นายองอาจ เกษเมธีการุณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์,ที่ร้านขาหมูหินดาด หมู่ที่1 ต.หินดาด อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2567

นายสมศักดิ์ พัชระประเสริฐสุข เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ,ที่ร้านพัชระโอสถ หมู่ที่1 ต.หินดาด อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2567

นายบุญสะอาด มงคลศรีพัฒนา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ,ที่ร้าน ป.เจริญกิจ หมู่ที่1 ต.หินดาด อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2567

นางมาลี ศรีวรบุตร,เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ,ที่ร้านธิปวลี หมู่ที่1 ต.หินดาด อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2567

นายอำนาจ รุ่งฤดีชัยมงคล,เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ,ที่ร้านตัดผมตาหมา หมู่ที่1 ต.หินดาด อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2567

นางวนิดา สอพิมาย,เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ,ที่ร้านตัดผมตาหมา หมู่ที่1 ต.หินดาด อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2567

นายสมศักดิ์ พัชระประเสริฐสุข เป็นผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ,ที่ร้านสิทธิผล หมู่ที่1 ต.หินดาด อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 17 กันยายน พ.ศ.2567

นายบุญสะอาด มงคลศรีพัฒนา เป็นผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ,ที่ร้านสิทธิผล หมู่ที่1 ต.หินดาด อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 17 กันยายน พ.ศ.2567

นายธวัชชัย ประภาสมบัติ เป็นผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ,ที่ร้านสิทธิผล หมู่ที่1 ต.หินดาด อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 17 กันยายน พ.ศ.2567

นายองอาจ เกษเมธีการุณ เป็นผู้ร่วมสนทนากลุ่ม,ที่ร้านสิทธิผล หมู่ที่1 ต.หินดาด อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 17 กันยายน พ.ศ.2567

นายเสริมศักดิ์ สว่างวัฒนกิจ เป็นผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ,ที่ร้านสิทธิผล หมู่ที่1 ต.หินดาด อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2567

เอกสารอ้างอิง

ธิติญา เหล่าอัน. (2563). ชุมชนข้างทางรถไฟกับผลกระทบจากการสร้างรถไฟรางคู่ : ศึกษากรณีชุมชนข้างทางรถไฟ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น", **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**ปีที่ 46 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) : 261.

วันวิสข์ เนียมปาน. **รักษ์สถานี**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://readthecloud.co/railway-station-with-thai-community/ [24 กันยายน 2567].

สำนักงานไกด์อุบลดอทคอม. **1 เมษายน 2559 ครบรอบ 86 ปี สถานีรถไฟอุบลราชธานี**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.guideubon.com/2.0/ubon-story/1-2559-86/ [23 กันยายน 2567].

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. **ภาพเก่าเล่าเรื่อง..เมืองอุบลราชธานี**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.esanpedia.oar.ubu.ac.th/picture/?p=758 [24 กันยายน 2567].

องค์การบริหารส่วนตำบลหินดาด. **ประวัติความเป็นมา**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://hindardhuytalang.go.th/info.php?cat=1 [24 กันยายน 2567].

หลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

THE SANGHA'S ADMINISTRATION ACCORDING TO THE SEVEN: BUDDHIST POLITICS OF THE NEW GENERATION YOUTH IN DAN KHUN THOT NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

พระสมเกียรติ กิตติโสภโณ (จวบกลาง)
Phra Somkiet Kittisopano (Juabklang)
วัดด่านใน
Wat Dannai.
E-mail: phradual.22@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาศึกษาหลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา 2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา 3. การสังเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี เก็บข้อมูลจากประชาชนมีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า

1. เพื่อศึกษาหลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา พบว่า กิจกรรมการเมืองเยาวชนรุ่นใหม่สนใจกิจกรรมการเมือง แต่ไม่อาจระบุถึงหลักการของอปริหานิยธรรม 7 เป็นเพียงการประยุกต์ใช้การเมืองแบบใหม่วิถีพุทธ

2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. การสังเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา นำอปริหานิยธรรมนิยมประยุกต์ให้เกิดความเข้าใจกันเมื่อทำกิจกรรมทางเมือง

คำสำคัญ: หลักอปริหานิยธรรม7, การเมืองวิถีพุทธ, เยาวชนรุ่นใหม่

Abstracts

This research aimed to 1. Study the principles of the seven imperishable dhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan

Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province. 2. To compare the application of the seven imperishable dhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province. 3. To synthesize the results of the application of the seven imperishable dhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province, using a mixed-method research methodology. Data were collected from people aged 18 years and over, with a 0.05 error level, and a sample of 400 people. The statistics used for data analysis were as follows:

The results of the research found that

1. To study the principles of the seven imperishable dhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province. It was found that the political activities of the new generation of youth were interested in political activities, but they could not mention the principles of the seven imperishable dhammas as merely the application of new politics in the Buddhist way.

2. To compare the application of the seven imperishable dhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District. Nakhon Ratchasima Province found that the comparison of the application of the 7 Aparihaniyadhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province was significantly different at the 0.05 level. Therefore, the research hypothesis was accepted. 3. Synthesis of the results of the application of the 7 Aparihaniyadhammas and the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province, namely, the Buddhist way of politics of the new generation of youth in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province, applied the Aparihaniyadhamma to create understanding when doing political activities.

Keywords: The Seven Principles of Imperishable Dhamma, Buddhist Politics, New Generation Youth

บทนำ

การเมืองตามหลักอปริหานิยธรรม: สู่สังคมที่สงบสุขและเจริญรุ่งเรืองอปริหานิยธรรม เป็นหลักธรรม 7 ประการที่พระพุทธองค์ทรงสอน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและความสงบสุข หลักธรรมเหล่านี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในทุกด้านของชีวิต รวมถึงการเมืองได้เป็นอย่างดี เมื่อนำหลักอปริหานิยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการเมือง จะช่วยให้เกิดสังคมที่เป็นธรรม มีความสามัคคี และพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว ธรรมที่ทำให้ไม่เสื่อม เกิดความเจริญทั้งส่วนตนและส่วนรวม นำความสุขความเจริญมาสู่หมู่คณะฝ่ายเดียว เพราะเป็น

หลักธรรมที่เน้นความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ก่อเกิดเป็นความสามัคคีของหมู่คณะ (พระมหายุทธพิชัย สิริชโยและธิติวุฒิ หมั่นมี, 2561)

การมีความเห็นต่างกันของแต่ละฝ่าย ซึ่งต่างก็มีเหตุผลทางความคิดที่ต่างกัน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเหตุผลที่ต่างกันของอีกฝ่ายไม่เพียงพอที่จะรับฟังได้ การนำหลักอปริหานิยธรรม 7 ทางพระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าเข้ามาใช้เป็นแนวทางร่วมยุคสมัยอปริหานิยธรรม 7 ประการ คือ หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์: การประชุมเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีร่วมกัน และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดพร้อมเพรียงกันประชุม: การพร้อมเพรียงกันแสดงถึงความสามัคคีและความรับผิดชอบต่อส่วนรวมไม่ถืออำนาจใจใคร่ต่อความสะดวก (พระครูปลัดไพฑูรย์ เมธิโก (มหาบุญ), 2561)

การเมืองในความหมายของการประนีประนอมและการมีความเห็นสอดคล้องกันคือการมองการเมืองเหมือนกับเครื่องมือในการช่วยแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยการประนีประนอมสั่งความปรองดองและการเจรจาต่อรองกันมากกว่าการใช้อำนาจและกำลังบีบบังคับ (พรอัมรินทร์ พรหมเกิด ,2556) ผู้มีอำนาจต้องไม่เห็นแก่ตัว ต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ให้เกียรติผู้อาวุโสจะนำมาซึ่งความสงบสุขและความสามัคคีให้เกียรติและคุ้มครองกุลสตรี ส่งเสริมความเท่าเทียมและความยุติธรรม เคารพสักการบูชาเจดีย์ปูชนียสถาน การให้ความเคารพต่อสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เป็นการแสดงออกถึงความเชื่อและศรัทธาจัดให้ความอารักขา บำรุง คุ้มครอง อันชอบธรรม แก่บรรพชิตผู้ทรงศีลทรงธรรม การสนับสนุนพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติธรรมจะนำมาซึ่งความเจริญของสังคม

การนำหลักอปริหานิยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการเมืองการมีส่วนร่วมของประชาชน การบริหารราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน ปฏิบัติราชการที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ถือว่าประชาชนเป็นศูนย์กลางที่จะได้รับการบริการจากรัฐ และจะต้องมีแนวทางการบริหารราชการ (พระราชกฤษฎีกา, 2546) ประชุมกันบ่อยๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายต่างๆ จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและร่วมรับผิดชอบต่อสังคมความเท่าเทียม กล่าวได้ว่า การนำหลักอปริหานิยธรรมมาใช้ในการเมืองเป็นแนวทางที่น่าสนใจในการสร้างสังคมที่สงบสุขและเจริญรุ่งเรือง หลักธรรมเหล่านี้สามารถเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางการเมืองและสร้างความสามัคคีในสังคมได้เป็นอย่างดี

การเมืองในรูปแบบการประชุม เวทีแห่งการเจรจาและตัดสินใจการประชุม เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นในระดับชุมชน องค์กร หรือระดับชาติ การประชุมเป็นเวทีที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เจรจาต่อรอง และร่วมกันตัดสินใจในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของคนหมู่มากบทบาทของการประชุมในทางการเมืองการสร้างฉันทามติ การประชุมช่วยให้กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลและเหตุผล และพลเมืองในศตวรรษที่ 21 มีการคิดอย่างเป็นเหตุผล กล้าตัดสินใจ เยาวชนอีกจำนวนหนึ่งกลับมีท่าทีการแสดงออก ที่มองได้ว่าเต็มไปด้วยความก้าวร้าว ฉีกขนบ ไม่สอดคล้องกับค่านิยมหลักของสังคม (มูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม และเครือข่ายฯ, 2563)

จากสภาพปัญหาความต้องการดังกล่าว หลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาหลักอปริหานิยธรรม 7 ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองขอเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ให้มี

พฤติกรรมการเมืองวิถีพุทธ การใช้สิทธิเสรีภาพความคู่กับการประยุกต์ใช้หลักหลักอปริหานิยธรรม 7 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การเปิดข้อมูลทางการเมืองและการกำหนดแนวทางกิจกรรมทางการเมืองใหม่ การเมืองคุณธรรมการเมืองวิถีพุทธ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

3. การสังเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

หลักอปริหานิยธรรม

หลักอปริหานิยธรรม 7 รูปแบบการบริหารจัดการรัฐต้นแบบการเมืองวิถีพุทธ กิจกรรมทางการเมืองมีลักษณะการประชุมระดมความคิด การมีส่วนร่วมทางการเมืองของชาววัชชีเข้ากับบริบทของการบริหารจัดการองค์กรและการเมืองในปัจจุบันได้อย่างน่าสนใจ โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของความสามัคคีและการปฏิบัติตามหลักธรรมในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและความสงบสุขให้กับองค์กรและสังคม

การบริหารงานตามหลักการบริหารราชการแผ่นดิน และนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม เพราะอปริหานิยธรรมเป็นหลักธรรมทำให้เกิดความเจริญไม่มีความเสื่อมทั้งส่วนตนและส่วนรวม เน้นให้คนในองค์กรมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความสามัคคีและความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง แก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และสร้างสันติสุขในชุมชนได้อย่างยั่งยืน (เขมานันท์ ขบวนฉลาด, 2564) แนวทางการจัดการรัฐตามหลักอปริหานิยธรรม 7

ข้าพเจ้าได้สดับมาอย่างนี้

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ ณ สารันทททเจดีย์" เขตกรงเวสาลี ครั้งนั้น เจ้าลิจฉวีหลายองค์ได้พากันเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคถึงที่ประทับ ถวายอภิวาทแล้วประทับนั่ง ณ ที่สมควร พระผู้มีพระภาคได้ตรัสกับเจ้าลิจฉวีเหล่านั้นดังนี้ว่า

"เจ้าลิจฉวีทั้งหลาย เราจักแสดงอปริหานิยธรรม" 7 ประการแก่ท่านทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจงฟัง จงใส่ใจให้ดี เราจักกล่าว" เจ้าลิจฉวีเหล่านั้นทูลรับสนองพระดำรัสแล้ว พระผู้มีพระภาคจึงได้ตรัสเรื่องนี้ว่า "เจ้าลิจฉวีทั้งหลาย อปริหานิยธรรม 7 ประการ อะไรบ้าง คือ

1. พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญ" อย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย ตราบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ประชุมกันมากครั้ง

2. พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย ตราบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังพร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกัน เลิกประชุม และพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พวกเจ้าวัชชีพึงทำ

3. พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย ตราบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังไม่บัญญัติสิ่งที่มิได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้แล้ว ถือปฏิบัติมั่นในวัชชีธรรมที่วางไว้เดิม"จึงเป็นหลักการจัดการรัฐให้เกิดความมั่นคง (อง.สตฺตก. (ไทย) 23/21/31 และการไม่ปฏิบัติตามหลักการอปริหานิยธรรม 7 ผลเกิดกับรัฐ ไม่ก่อให้รัฐมีความมั่นคง รัฐล่มสลายได้ ดังเรื่องของวัสสการพราหมณ์

ข้าพเจ้าได้สดับมาอย่างนี้ สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ที่ภูเขาคิชฌกูฏ เขตกรุงราชคฤห์ สมัยนั้น พระราชาแห่งแคว้นมคธพระนามว่าอชาตศัตรู เวเทหิบุตร มีพระประสงค์จะเสด็จไปปราบแคว้นวัชชี รับสั่งว่า "เราจะโค่นล้มพวกวัชชีผู้มีฤทธิ์*มากอย่างนี้ มีอานุภาพ" มากอย่างนี้ ให้พินาศย่อยยับๆ"

วัสสการพราหมณ์มหาอำมาตย์แคว้นมคธ ฯลฯ ได้กราบทูลพระผู้มีพระภาคดังนี้ว่า "ข้าแต่ท่านพระโคดม พระราชาแห่งแคว้นมคธพระนามว่า อชาตศัตรู เวเทหิบุตร ขอกราบพระยุคลบาทของพระโคดมด้วยพระเศียร ทูลถามถึงพระสุขภาพ ความมีพระโรคาพาธน้อย กระปรี้กระเปร่า มีพระพลานามัยสมบูรณ์อยู่สำราญ พระราชาแห่งแคว้นมคธพระนามว่าอชาดศัตรู เวเทหิบุตร มีพระประสงค์จะเสด็จไปปราบแคว้นวัชชี มีรับสั่งอย่างนี้ว่า 'เราจะโค่นล้มพวกวัชชีผู้มีฤทธิ์มากอย่างนี้ มีอานุภาพมากอย่างนี้ ให้พินาศย่อยยับ"

ราชอปริหานิยธรรม

สมัยนั้น ท่านพระอานนท์ยืนถวายงานพัดพระผู้มีพระภาคอยู่ ณ เบื้องพระปฤษฎางค์ พระผู้มีพระภาครับสั่งเรียกท่านพระอานนท์มาตรัสถามว่า

1. "อานนท์ เธอได้ยินไหมว่า 'พวกเจ้าวัชชีหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ประชุมกันมากครั้ง"ท่านพระอานนท์ทูลตอบว่า "ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ได้ยินว่า'พวกเจ้าวัชชีหมั่นประชุมกันเนืองนิดย์ ประชุมกันมากครั้ง"พระผู้มีพระภาคตรัสถามว่า "อานนท์ พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย ตราบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ประชุมกันมากครั้ง"

2. "อานนท์ เธอได้ยินไหมว่า 'พวกเจ้าวัชชีพร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม และพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พวกเจ้าวัชชีจะพึงพึงทำ""ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ได้ยินว่า 'พวกเจ้าวัชชีพร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม และพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พวกเจ้าวัชชีจะพึงทำ" "อานนท์ พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย ตราบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังพร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม และพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พวกเจ้าวัชชีจะพึงทำ"

3. "อานนท์ เธอได้ยินไหมว่า 'พวกเจ้าวัชชีไม่บัญญัติสิ่งที่มิได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้แล้ว ถือปฏิบัฏิบัติมั่นดามวัชชีธรรมที่วางไว้เต็ม""ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ได้ยินว่า 'พวกเจ้าวัชชีไม่บัญญัติสิ่งที่มิได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้แล้ว ถือปฏิบัติมั่นตามวัชชีธรรมที่วางไว้เดิม"อานนท์ พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลยตราบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังไม่บัญญัติสิ่งที่มิได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้แล้วถือปฏิบัติมั่นตามวัชชีธรรมที่วางไว้เดิม"

4. "อานนท์ เธอได้ยินไหมว่า 'พวกเจ้าวัชชี สักการะ เคารพ นับถือ บูชาเจ้าวัชชีผู้มีพระชนมายุมากของชาววัชชี และสำคัญถ้อยคำของท่านเหล่านั้นว่าเป็นสิ่งควรรับฟัง""ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ได้ยินว่า 'พวกเจ้าวัชชี สักการะ เคารพนับถือ บูชาเจ้าวัชชีผู้มีพระชนมายุมากของ

ชาววัชชี และสำคัญถ้อยคำของท่านเหล่านั้นว่าเป็นสิ่งควรรับฟัง""อานนท์ พวกเจ้าวัชชีพึงหวังได้แต่ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลยตราบเท่าที่พวกเจ้าวัชชียังสักการะ เคารพ นับถือ บูชาเจ้าวัชชีผู้มีพระชนมายุมากของชาววัชชี และสำคัญถ้อยคำของท่านเหล่านั้นว่าเป็นสิ่งควรรับฟัง"

5. "อานนท์ เธอได้ยินไหมว่า 'พวกเจ้าวัชชีไม่ฉุดคร่าขืนใจกุลสตรี หรือกุลกุมารี ให้อยู่ร่วมด้วย" ที.ม. (ไทย) 10/131-134/78-79

อปริหานิยธรรม 7 (ธรรมอันไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว สำหรับหมู่ชนหรือผู้บริหารบ้านเมือง

1. หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์

2. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ

3. ไม่บัญญัติสิ่งที่มิได้บัญญัติไว้ (อันขัดต่อหลักการเดิม) ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้

4. ท่านเหล่าใดเป็นผู้ใหญ่ในชนชาววัชชี เคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรรับฟัง

5. บรรดากุลสตรีกุลกุมารีทั้งหลาย ให้อยู่ดีโดยมิถูกข่มเหง หรือฉุดคร่าขืนใจ

6. เคารพสักการะบูชาเจดีย์ (ปูชนียสถานและปูชนียวัตถุ ตลอดถึงอนุสาวรีย์ต่างๆ) ของวัชชี (ประจำชาติ) ทั้งหลาย ทั้งภายในและภายนอก

7. จัดให้ความอารักขา คุ้มครอง ป้องกัน อันชอบธรรม แก่พระอรหันต์ทั้งหลาย

อปริหานิยธรรม 7 ประการนี้ พระพุทธเจ้าตรัสแสดงแก่เจ้าวัชชีทั้งหลายผู้ปกครองรัฐโดยระบอบสามัคคธรรม (republic) ซึ่งรัฐคู่อริยอมรับว่า เมื่อชาววัชชียังปฏิบัติตามหลักธรรมนี้ จะเอาชนะด้วยการรบไม่ได้ นอกจากจะใช้การเกลี้ยกล่อมหรือยุแยกให้แตกสามัคคี (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต), 2564)

สรุปได้ว่า หลักธรรม 7 ประการของชาววัชชีที่เน้นความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของทุกคน เราจะเห็นได้ว่าการเมืองไทยในปัจจุบันยังขาดหลักการเหล่านี้ไปมาก ตัวอย่างเช่น การประชุมสภาที่มักจะไม่สามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกันได้ หรือการขาดความเคารพต่อสถาบันหลักของประเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความแตกแยกและความขัดแย้งในสังคมไทย สาเหตุหนึ่งอาจเกิดจากการที่ผู้นำขาดวิสัยทัศน์ในการรวมพลังของคนในชาติ รวมถึงระบบการเมืองที่เอื้อต่อการแข่งขันมากกว่าการร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหานี้ เราจำเป็นต้องปลูกฝังจิตสำนึกให้กับประชาชนทุกคนให้ตระหนักถึงความสำคัญของความสามัคคี และสนับสนุนให้มีการปฏิรูปการเมืองเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและความเท่าเทียม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “หลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ จำนวนเยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่อำเภอด่านขุขทด 956 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากเยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่อำเภอด่านขุดทดจำนวน 283 คน (Taro Yamane,1973)

ผลการวิจัย

หลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาหลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา รูปแบบการบริหารจัดการรัฐต้นแบบการเมืองวิถีพุทธ กิจกรรมทางการเมืองมีลักษณะการประชุมระดมความคิด การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีองค์ประกอบอย่างน้อย 7 ประการ ได้แก่

1.1 การหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ เยาวชนผู้สนใจการเมืองจะมีการประชุมและระดมความคิดเกี่ยวกับการทำกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่องเน้นการมีส่วนร่วมในรูปแบบการจัดประชุมโดยเฉพาะการประชุมผ่านสื่อออนไลน์ช่วยให้สมาชิกทางการเมืองทุกระดับสามารถจัดประชุมได้ทุกที่ทุกเวลาและรูปแบบการประชุมสร้างการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมืองที่ชัดเจนรวมถึงกิจกรรมระดมมวลชนเพื่อให้เกิดการสนับสนุนทางการเมืองของกลุ่มการเมืองใหม่ซึ่งแตกต่างจากรูปแบบเดิมการประชุมสมาชิกพรรคการเมืองเพื่อให้สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมและแสดงบทบาทในฐานะสมาชิกมีน้อยมากซึ่งแตกต่างจากกลุ่มการเมืองใหม่เน้นการประชุมการระดมความคิดเห็นและสร้างกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองการส่งข่าวสารต่างๆทางการเมือง ให้สมาชิกได้รับรู้ข่าวสารใหม่ๆและสร้างโอกาสในการเสนอแนวคิดเห็นเพื่อให้เกิดกิจกรรมใหม่ๆทางการเมืองตรงต่อความต้องการของสมาชิกทางการเมืองในแต่ละพื้นที่

1.2 การพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ เยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่จะเน้นกิจกรรมสร้างพลังร่วมเพื่อให้เกิดกระแสทางการเมืองในรูปแบบและกิจกรรมที่ตนเองสนใจ และกิจกรรมทางการที่ตกลง วางแผนร่วมกันภายใต้การประชุมระดมความคิดเห็น ทำให้เกิดกิจกรรมทางการเมืองเชิงสร้างสรรค์หลายประการ รวมถึงกิจกรรมทางการเมืองอาจแตกต่างไปจากรูปแบบกิจกรรมทางการเมืองเดิมๆ ซึ่งอาจขัดแย้งทางความคิดกลุ่มการเมืองเก่า มองถึงกิจกรรมทางการเมืองใหม่นั้นคัดค้านอำนาจกลุ่มการเมืองเก่าทีเคยครอบครองอำนาจและนำทำกิจกรรมทางการเมืองให้สังคม

1.3 การไม่บัญญัติสิ่งที่มิได้บัญญัติไว้ เยาวชนจะกำหนดบทบาทและการแสดงกิจกรรมทางการเมืองภายใต้แนวคิดของตนเองและพยายามยกเลิกบทบัญญัติที่ตนเองมิได้มีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทกิจกรรมต่างๆภายใต้รัฐธรรมนูญ และพยายามขับเคลื่อนกิจกรรมทางการเมืองบทบัญญัติต่างๆที่คณะเยาวชนได้ประชุมและตกลงร่วมกันเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนทางการเมืองในรูปแบบใหม่

1.4 การเคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรรับฟังเยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่ให้ความสำคัญและเคารพนับถือแกนนำสำคัญของพรรคการเมืองแม้ว่าจะไม่ได้มีบทบาทอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญที่ปรากฏอยู่ในพรรคการเมืองแต่จะให้ความสำคัญต่อการริเริ่มนำทำกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบใหม่ที่ตนเองสนใจ

1.5 การให้ความสำคัญบรรดากุลสตรีกุลกุมารีทั้งหลาย เยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่จะให้ความสำคัญต่อสตรีและการแสดงออกของสตรีทุกเพศ ทุกวัยรวมถึงสตรีข้ามเพศส่งเสริมให้แสดงบทบาททางการเมืองเท่าเทียมกับสมาชิกพรรคการเมืองทุกคนด้วยความเสมอภาค

1.6 การเคารพสักการะบูชาเจดีย์ เยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่ที่นับถือพระพุทธศาสนาจะแสดงออกและยอมรับบทบาทการเคารพสักการะในสิ่งที่คนยุคก่อนๆนำปฏิบัติแต่ถ้าว่าหากเป็นเยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่ที่ไม่ให้ความสนใจกับการนับถือศาสนาจะแสดงออกในทางตรงกันข้ามเมื่อทำกิจกรรมทางการเมือง

1.7 การจัดให้ความอารักขา คุ้มครอง ป้องกัน อันชอบธรรม เยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่ที่มีการยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาจะให้การดูแลและเคารพต่อพระสงฆ์และนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้กับการทำกิจกรรมทางการเมือง สำหรับกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่ที่ไม่นับถือพระพุทธศาสนาหรือไม่นับถือศาสนาอื่นๆจะแสดงออกในทางตรงกันข้ามรวมถึงการไม่ยอมรับแนวคิดเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาซึ่งแยกออกจากกิจกรรมทางการเมืองชัดเจน

2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เยาวชนที่มีเพศ ต่างกัน มีการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 กับกิจกรรมทางการเมืองวิถีพุทธ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนเยาวชนที่มีอายุและการศึกษา ต่างกัน มีการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 กับกิจกรรมทางการเมืองวิถีพุทธ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. การสังเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่ มีลักษณะการประชุมจัดกิจกรรมทางการเมืองการระดมความคิดและการลงมติเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองสอดคล้องกับการหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ตามหลักอปริหานิยธรรม แต่ถ้าว่า พฤติกรรมต่างๆของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะการนำหลักอปริหานิยธรรม 7 มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการทำกิจกรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่นั้น มิได้นำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้เมื่อทำกิจกรรมทางการเมือง ยกเว้นแต่เพียงเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีพื้นฐานการนับถือพระพุทธศาสนา จะมีการนำหลักธรรมต่างๆมาประยุกต์ใช้ตามโอกาสที่เหมาะสม เริ่มตั้งแต่การประชุมร่วมกันการมีมติร่วมกันจนถึงการให้ความคุ้มครองในสิทธิเสรีภาพของบุคคลต่างๆ

อภิปายผล

การวิจัยเรื่อง หลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา พบว่า หลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา โดยหลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่าน ขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เช่น การหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ เยาวชนผู้สนใจการเมืองจะมีการประชุมและระดมความคิดเกี่ยวกับการทำกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่องเน้น

การมีส่วนร่วมในรูปแบบการจัดประชุมโดยเฉพาะการประชุมผ่านสื่อออนไลน์ช่วยให้สมาชิกทางการเมืองทุกระดับสามารถจัดประชุมได้ทุกที่ทุกเวลา

การประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา โดยการนำหลักการประชุม การระดมความคิดเห็นเมื่อต้องทำกิจกรรมทางการเมืองร่วมกัน เปิดให้แสดงความคิดอย่างเสรี ไม่กดขี่ข่มเหง แบ่งแยกเพศหรือวัย กิจกรรมทางการเมืองใหม่ทุกคนรับผิดชอบร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **เขมานันท์ ขบวนฉลาด** ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักอบริหานิยธรรมเพื่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลประทัดบุ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลประทัดบุมีการนำหลักอปริหานิยธรรรมทั้ง 7 ประการมาประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์กร เพราะอปริหานิยธรรมเป็นหลักธรรมทำให้เกิดความเจริญไม่มีความเสื่อมทั้งส่วนตนและส่วนรวม เน้นให้คนในองค์กรมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความสามัคคีและความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง แก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และสร้างสันติสุขในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ตามลำดับสอดคล้องกับ **อนุวัฒน์ ศรีษะเกษ** ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรม 7 เพื่อการทำงาน : กรณีศึกษาอำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรม 7 ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ อำเภอหนองนาค่ำ จังหวัดขอนแก่น ปลูกฝังจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ปกป้องคุ้มครอง อันชอบธรรมแก่พระพุทธศาสนา นำหลักธรรมของพระพุทธศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธธรรม ดำรงรักษาพระพุทธศาสนา และทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาด้วยปัจจัยสี่

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยและการสังเคราะห์ความรู้ “หลักอปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา” มีลักษณะการประยุกต์ใช้อปริหานิยธรรม 7 การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา การเมืองวิถีพุทธของเยาวชนรุ่นใหม่ เน้นการประชุมจัดกิจกรรมทางการเมืองการระดมความคิดและการลงมติเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองสอดคล้องกับการหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ตามหลักอปริหานิยธรรม แต่ถ้าว่า พฤติกรรมต่างๆของการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะการนำหลักอปริหานิยธรรม 7 มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการทำกิจกรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่นั้น มิได้นำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้เมื่อทำกิจกรรมทางการเมือง ยกเว้นแต่เพียงเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีพื้นฐานการนับถือพระพุทธศาสนา จะมีการนำหลักธรรมต่างๆมาประยุกต์ใช้ตามโอกาสที่เหมาะสม และการให้ความสำคัญบรรดากุลสตรีกุลกุมารีทั้งหลาย เยาวชนกลุ่มการเมืองใหม่จะให้ความสำคัญต่อสตรีและการแสดงออกของสตรีทุกเพศ ทุกวัยรวมถึงสตรีข้ามเพศส่งเสริมให้แสดงบทบาททางการเมืองเท่าเทียมกับสมาชิกพรรคการเมืองทุกคนด้วยความเสมอภาค ส่งผลให้กิจกรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทดสามารถสร้างกระแสได้รับการสนับสนุนทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น เยาวชนรุ่นใหม่อำเภอด่านขุนทดกล้าแสดงออกทางการเมือง และปรับพฤติกรรมทางการเมืองลดความแข็งก้าวลง ให้ความสำคัญต่อการจัดให้ความอารักขา คุ้มครอง ป้องกัน อันชอบธรรม เยาวชน

กลุ่มการเมืองใหม่ที่มีการยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาจะให้การดูแลและเคารพต่อพระสงฆ์และนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้กับการทำกิจกรรมทางการเมือง

เอกสารอ้างอิง

เขมานันท์ ขบวนฉลาด. (2564). การประยุกต์ใช้หลักอบริหานิยธรรมเพื่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลประทัดบุ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์, **วารสารมหาจุฬาคขสาร** ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) : 133.

พรอัมรินทร์ พรหมเกิด. (2556). **สังคมวิทยาการเมือง**. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พระครูปลัดไพฑูรย์ เมธิโก (มหาบุญ). (2557). อปริหานิยธรรม 7 : สันติภาพสู่สังคมไทย, **วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา** ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) : 78.

พระมหายุทธพิชัย สิริชโยและธิติวุฒิ หมั่นมี. (2561). การบริหารงานตามหลักอปหานิยธรรม", **วารสารสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,** ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) : 140.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎก ภาษาไทย** ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม และเครือข่ายฯ. **ยัง MOVES:พลังคนรุ่นใหม่ขับเคลื่อนสังคม**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://thaivolunteer.org/moves/ [3 ตุลาคม 2567].

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก 9 ตุลาคม 25546

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต). (2564). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 43. กรุงเทพฯ : นายสนิท ตันติวัฒน์พานิช พิมพ์เผยแพร่เป็นธรรมทาน.

อนุวัฒน์ ศรีษะเกษ. (2563). การประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรม 7 เพื่อการทำงาน : กรณีศึกษาอำเภอหนองนาคำ จังหวัดขอนแก่น, **วารสาร MBUISC Journal** ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม) : 79.

Yamane, T. (1973). Statistic: An Introductory Analysis. New York: Harper and Row.

หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา

GHARAVASA-DHAMMA LIFE DEVELOP NEW POLITICAL ETHICS OF POLITICIANS IN DAN KWIAN SUBDISTRICT, PROVINCENAKHON RATCHASIMA PROVINCE

พระประเสริฐ ปณฺญาวโร (เปลกระโทก)
Phraprasroed Panyawaro (Plekrathok)
วัดสำโรง
Samrong Temple.
E-mail: prasroed.pla@stu.mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาหลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา 2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา 3. การสังเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา ตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี เก็บข้อมูลจากประชาชนมีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 396 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า

1. เพื่อศึกษาหลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา พบว่า หลักฆราวาสธรรมช่วยให้เกิดการพัฒนาจริยธรรมของนักการเมืองและประยุกต์กับการแสดงบทบาทนักการเมือง การทำกิจกรรมการเมืองใหม่ที่สังคมต้องการ

2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. การสังเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ นักการเมืองถูกสังคมตั้งคำถามถึงพฤติกรรมสุจริตทางการเมือง การมีจริยธรรมทางการเมือง การนำหลักฆราวาสธรรมมาช่วยพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง แสดงพฤติกรรมทางการเมืองให้เกิดการย่อมรับนักการเมืองผู้มีจริยธรรมทางการเมือง

คำสำคัญ: หลักฆราวาสธรรม,การพัฒนาจริยธรรมทางการเมือง,นักการเมือง

Abstracts

This research aimed to 1. Study the principles of lay ethics to develop new political ethics of politicians in Dan Kwian Subdistrict, Nakhon Ratchasima Province. 2. To compare the application of lay ethics to develop new political ethics of politicians in Dan Kwian Subdistrict, Nakhon Ratchasima Province. 3. To synthesize the results of applying lay ethics to develop new political ethics of politicians in Dan Kwian Subdistrict, Nakhon Ratchasima Province, using a mixed-method research methodology. Data were collected from people aged 18 years and over, with a tolerance level of 0.05, and a sample of 396 people. The statistics used for data analysis were as follows:

The results of the research found that

1. To study the principles of lay ethics to develop new political ethics of politicians in Dan Kwian Subdistrict, Nakhon Ratchasima Province. It was found that lay ethics helped develop the ethics of politicians and applied them to their roles as politicians and to new political activities that society needed.

2. To compare the application of lay ethics to develop new political ethics of politicians in Dan Kwian Subdistrict, Nakhon Ratchasima Province. It was found that the comparison of the application of lay ethics to develop new political ethics of politicians in Dan Kwian Subdistrict, Nakhon Ratchasima Province There is a statistically significant difference at the 0.05 level, so the research hypothesis is accepted.

3. Synthesis of the results of applying the principles of laymanship to develop new political ethics of politicians in Dan Kwian Subdistrict, Nakhon Ratchasima Province, namely, politicians are questioned by society about their honest political behavior, political ethics, and the application of the principles of laymanship to help develop new political ethics of politicians. They demonstrate political behavior that leads to acceptance of politicians with political ethics.

Keywords: Gharavasa-Dhamma, Development of new political ethics, Politicians

บทนำ

หลักฆราวาสธรรม 4 เป็นหลักการส่งเสริมพัฒนาพฤติกรรมผู้ครองเรือน โดยเฉพาะนักการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจ การแสดงพฤติกรรมทางการเมืองให้สังคมยอมรับเพื่อป้องกันทุจริต เมื่อนักการถูกตรวจสอบการใช้อำนาจ แม้เป็นเพียงพฤติกรรมทางจริยธรรม การใช้ดุลยพิจก็โดนลงโทษได้ ศาลรัฐธรรมนูญ มีมติเสียงข้างมาก 5 ต่อ 4 “เศรษฐา ทวีสิน” ขาดคุณสมบัติพ้นนายกรัฐมนตรี พร้อมรัฐมนตรีทั้งคณะ กรณีแต่งตั้ง พิชิต ชื่นบาน เป็นรมต.สำนักนายกฯ มีพฤติกรรม

อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงตามรัฐธรรมนูญ (บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด, 2567)

ปัญหาจริยธรรมนักการเมืองส่งผลต่อการก้าวสู่อำนาจบริหารประเทศ นักการเมืองที่มีปัญหาด้านจริยธรรมไม่สามารถดำรงตำแหน่งในคณะรัฐมนตรี (ครม.) และ“คณะรัฐมนตรีแพทองธาร ถูกมองเป็นภาพคณะรัฐมนตรี เครือญาติ” เนื่องจากคณะรัฐมนตรีหลายท่านมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับแกนนำรัฐบาลชุดนี้ คณะรัฐบาลรัฐบาลโดยพรรคเพื่อไทย ประกาศจะแก้ไขรัฐธรรมนูญ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอีกอย่างน้อย 2 ฉบับ คือ พ.ร.ป.พรรคการเมือง กับ พ.ร.ป.ป.ป.ช. ทั้งที่รัฐธรรมนูญปี 60 ขึ้นชื่อเรื่องปราบโกง ทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงเป็นรัฐธรรมนูญ ที่มีจุดเด่นให้ความสำคัญ และยกระดับมาตรฐานจริยธรรมนักการเมือง ต้องมีคุณธรรม และซื่อสัตย์สุจริต (ไทยพีบีเอส (Thai PBS), 2567)

การนำหลักฆราวาสธรรม 4 ประยุกต์ใช้สร้างจุดเด่นให้นักการเมือง มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่ประจักษ์ เป็นที่ย่อมรับของสังคม โดยนักการเมืองมีพฤติกรรมทางการเมืองอย่างน้อย 4 ประการ

1. สัจจะ ความซื่อสัตย์ จริงใจต่อกัน เป็นหลักสำคัญที่จะให้เกิดความไว้วางใจและไมตรีจิตสนิทต่อกัน ขาดสัจจะเมื่อใดย่อมเป็นเหตุให้เกิดความหวาดระแวงแคลงใจกัน เป็นจุดเริ่มต้นแห่งความร้าวฉาน ซึ่งยากนักที่จะประสานให้คืนดีได้ดังเดิม

2. ทมะ การรู้จักบังคับควบคุมอารมณ์ ข่มใจระงับความรู้สึกต่อเหตุบกพร่องของกันและกัน รู้จักฝึกฝนปรับปรุงตน แก้ไขข้อบกพร่อง ปรับนิสัยและอัธยาศัยให้กลมกลืนประสานเข้าหากันได้

3. ขันติ ความอดทน อดกลั้น ต่อความหนักและความร้ายแรงทั้งหลาย ชีวิตของผู้อยู่ร่วมกันนอกจากมีข้อแตกต่างขัดแย้งทางอุปนิสัย

4. จาคะ ความเสียสละ ความเผื่อแผ่แบ่งปัน ตลอดถึงความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน ชีวิตบุคคลที่จะมีความสุข จะต้องรู้จักความเป็นผู้ให้ด้วย มิใช่คอยจ้องแต่จะเป็นผู้รับเอาฝ่ายเดียว (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต), 2555)

นักการเมืองทุกระดับมีพฤติกรรมทางการเมือง ทำกิจกรรมทางการเมืองมุ่งสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน เพื่องครองใจประชาชน คุณธรรม จริยธรรมที่แสดงออกจากการปฏิบัติตามหลักธรรม แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักฆราวาสธรรมในพระพุทธศาสนา ด้านหลักการครองเรือนควรปฏิบัติตามแนวความซื่อสัตย์ การไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม และเข้าใจถึงความสำคัญของตนที่มีอิทธิพล หรือบทบาทและความสัมพันธ์ต่อผู้อื่น นักการเมืองใช้ชีวิตเหมือนประประชาชนทั่วไป อยู่ภายใต้รัก โลภ โกรธหลง รู้สึกดีงามและปฏิบัติตามหลักการครองเรือน ประยุกต์กับกิจกรรมทางการเมือง (ดิลก บุญอิ่ม และพระอธิการสุชาติ จนฺทสโร (สายโรจน์), 2561)

ส่วนนักการเมืองที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการครองเรือน ทำให้เกิดข้อเสีย ความเลวร้ายในบ้านเมือง นักการเมืองไม่มีสัจจะ ไม่ยึดถือ ความจริง รัฐบาลตระบัดสัตย์ นักการเมืองเป็นแค่นักพูด นักโฆษณา นักโกหกรายวัน นักการเมืองไม่มีทมะ ขาดการฝึกฝนตนเอง ขาดการข่มใจเมื่อมีผลประโยชน์เป็นเงินมหาศาล สามารถเปลี่ยนอุดมการณ์ทางการเมืองเพื่อเงินได้ นักการเมืองไม่มีขันติไม่อดทนเมื่อถูกตั้งคำถามทางการเมือง ทำให้ขาดการยอมรับจากประชาชนในสังคม นักการเมืองไม่มี

จาคะ ขาดการเสียสละ ชาวบ้านเดือดร้อน น้ำท่วม ไม่เร่งเข้าช่วยดูแลเหมือนกลุ่มประชาชนชนจิตอาสา คิดแต่ความสบายและผลประโยชน์ส่วนตน

จากสภาพปัญหาจริยธรรมนักการเมืองดังกล่าว หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาหลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา ให้นักการเมืองนำหลักฆราวาสธรรมมาพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่แก่นักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา มีพฤติกรรมทางการเมือง คุณธรรม จริยธรรมเชิงประจักษ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา
3. การสังเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา

หลักฆราวาสธรรม

หลักฆราวาสธรรม เป็นหลักธรรมและหลักการสำหรับการดำเนินชีวิตของสมาชิกทุกคนในรัฐ เนื่องจาก การทรงไว้ซึ่งคุณธรรมประจำใจของสมาชิกทุกคนในรัฐ ก่อให้เกิดการประสานการอยู่ร่วมกันในลักษณะประนีประนอมกันและกันภายใต้คุณธรรมที่เรียกว่าหลักฆราวาส รวมถึงนักการเมืองกลไกสำคัญการจัดการอำนาจรัฐจำเป็นต้องทรงไว้ซึ่งคุณธรรมข้อนี้

การใช้ชีวิตในฐานะเป็นผู้ครองเรือน พระสุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค [ยักขสังยุต] อาฬวกสูตร ว่าด้วยอาฬวกยักษ์ กล่าว่า บุคคลอยู่ครองเรือนประกอบด้วยศรัทธา มีธรรม 4 ประการนี้ คือ สัจจะ ธรรม" ธิติ จาคะ ละโลกนี้ไปแล้ว ย่อมไม่เศร้าโศก เชิญท่านถามสมณพราหมณ์เป็นอันมาก เหล่าอื่นดูชิว่า ในโลกนี้มีอะไรที่จะยิ่งไปกว่าสัจจะ ทมะ" ขันติ จาคะ เล่า อาฬวกยักษ์กราบทูลว่า ทำไมเล่า ข้าพระองค์จึงต้องถามสมณพราหมณ์ เป็นอันมากในบัดนี้ วันนี้ ข้าพระองค์รู้ชัดถึงประโยชน์ในภายหน้า พระพุทธเจ้าเสด็จมาถึงเมืองอาฬวี เพื่อประโยชน์แก่ข้าพระองค์โดยแท้ วันนี้ ข้าพระองค์รู้ชัดถึงทานที่บุคลให้ในที่ใดมีผลมาก ข้าพระองค์จักเที่ยวจากบ้านไปยังบ้าน จากเมืองไปยังเมือง นอบน้อมพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระธรรมซึ่งมีส่วนชักนำให้เป็นคนดี (สำ.ส. (ไทย) 15/246/351-354)

ฆราวาสธรรม 4 (ธรรมสำหรับฆราวาส, ธรรมสำหรับการครองเรือน, หลักการครองชีวิตของคฤหัสถ์

1. สัจจะ (ความจริง ซื่อตรง ซื่อสัตย์ จริงใจ พูดจริง ทำจริง)
2. ทมะ (การฝึกฝน, การข่มใจ ฝึกนิสัย ปรับตัว, รู้จักควบคุมจิตใจ ฝึกหัดดัดนิสัย แก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงตนให้เจริญก้าวหน้าด้วยสติปัญญา)
3. ขันติ (ความอดทน, ตั้งหน้าทำหน้าที่การงานด้วยความขยันหมั่นเพียร เข้มแข็ง ทนทาน ไม่หวั่นไหว มั่นในจุดหมาย ไม่ท้อถอย - tolerance; forbearance)

4. จาคะ (ความเสียสละ, สละกิเลส สละความสุขสบายและผลประโยชน์ส่วนตนได้ ใจกว้าง พร้อมที่จะรับฟังความทุกข์ ความคิดเห็น และความต้องการของผู้อื่น พร้อมที่จะร่วมมือ ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่คับแคบเห็นแก่ตนหรือเอาแต่ใจตัว) (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต), 2564)

ฆราวาสธรรม นับเป็นธรรมที่จะสร้างคนให้เป็นพลเมืองดีของรัฐบาล เป็นนักการเมืองที่ดีของประเทศด้วย การเมืองไทยจะพัฒนาไปด้วยดีก็ต้องประกอบด้วยประชาชนที่ถึงพร้อมด้วย "ฆราวาสธรรม" กล่าวคือ สัจจะ – มีความจริงใจต่อตนเองที่ระปฏิบัติสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ทมะ รู้จักข่มใจ ฝึกใจให้ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดี ขันติ รู้จักอดทน อดกลั้น อดออม ไม่ล่วงพ้นความสัตย์ จาคะ รู้จักละเว้นความชั่ว เสียสละประโยชน์ส่วนน้อยเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง (เพ็ญศรี กาญจโนมัย, 2529)

สรุปได้ว่า หลักฆราวาสธรรม 4 เป็นหลักธรรมสำหรับนักการเมือง ปฏิบัติในชีวิตประจำวันและปฏิบัติเมื่อแสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองกับประชาชนทั่วไปเพื่อให้ประชาชนยกย่องและยอมรับในพฤติกรรมแสดงถึงการมีคุณธรรมมีจริยธรรมเป็นที่ประจักษ์พร้อมรับการตรวจสอบจากสังคมเมื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองโดยเฉพาะการใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการอำนาจรัฐและถูกตรวจสอบจากสังคมองค์กรต่างๆ เป็นนักการเมืองที่ดีของประเทศด้วย การเมืองไทยจะพัฒนาไปด้วยดีก็ต้องประกอบ 1. สัจจะ 2. ทมะ 3. ขันติ 4. จาคะ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ จำนวนนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา 960 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 396 คน (Taro Yamane, 1973)

ผลการวิจัย

หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อหลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา รูปแบบ กิจกรรมทางการเมืองมีลักษณะการแสดงพฤติกรรมการนำหลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมือง มีองค์ประกอบอย่างน้อย 4 ประการได้แก่

1. สัจจะ ความจริงใจ ทำจริง รูปแบบและกิจกรรมทางการเมืองในลักษณะของการหาเสียงแสวงหาความร่วมมือโดยกำหนดจุดมุ่งหมายของการดำเนินนโยบายและกิจกรรมทางการ

เมืองในลักษณะสัญญาหรือแจ้งต่อประชาคมว่าจะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งและเมื่อมีอำนาจทางการเมืองก็ดำเนินการตามที่สัญญาและแจ้งต่อประชาชน

2. ทมะ การฝึกฝน ปรับปรุงตนให้เจริญก้าวหน้าด้วยสติปัญญา เรียนพัฒนาตนเองให้เป็นต้นแบบทางการเมืองสุจริต เป็นต้นแบบผู้นำทางการเมืองแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม พัฒนาจริยธรรมทางการเมือง ฝึกพัฒนาตนเองเมื่อทำกิจกรรมทางการเมืองโดยเฉพาะเมื่อมีอำนาจทางการเมืองสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยสติปัญญาความรอบรู้ทำให้เกิดการสร้างสรรค์ทางการเมือง การประสานงานกิจกรรมทางการเมืองระหว่างนักการเมืองกับนักการเมืองระหว่างประชาชนกับประชาชนระหว่างประชาชนกับนักการเมือง เกิดเป็นกระบวนการในการพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองเป็นต้นแบบให้ประชาชนและผู้สนับสนุนทางการเมืองได้นำจริยธรรมทางการเมืองมาส่งเสริมและเลือกนักการเมืองที่เป็นตัวแทนของตนผู้ได้รับการยกย่องถึงการพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม

3. ขันติ ความอดทนทำหน้าที่การงานด้วยความขยันหมั่นเพียร ไม่ท้อถอย เมื่อต้องเข้ามาทำหน้าที่นักการเมืองและเผชิญกับปัญหาอุปสรรคทั้งผู้ให้การสนับสนุนที่คอยยกย่องและเชิดชูอาจทำให้นักการเมืองหลงใหลต่อคำชื่นชมเหล่านั้นและรู้สึกท้อแท้เมื่อฝ่ายตรงข้ามข่าวร้ายและต่อต้านการทำกิจกรรมทางการเมือง การใช้ขันติในการข่มใจเมื่ออารมณ์ที่ชอบใจและอารมณ์ไม่ชอบใจปรากฏขึ้นเฉพาะหน้า หากควบคุมไม่ได้จะแสดงถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมคออกมาให้สังคมได้เห็น นักการเมืองผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม เมื่ออารมณ์ที่ชอบใจเกิดขึ้นและอารมณ์ที่ไม่ชอบใจเกิดขึ้น จะใช้สติควบคุมและปรับภาวะทางอารมณ์ แสดงถึงนักการผู้มีคุณธรรม มีจริยธรรมเป็นต้นแบบแก่สังคม พร้อมเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคในทุกสถานการณ์

4. จาคะ ความเสียสละความสุขสบายและผลประโยชน์ส่วนตนได้ พร้อมที่จะรับฟังความทุกข์ ความคิดเห็น และความต้องการของผู้อื่น พร้อมที่จะร่วมมือกับภาคส่วนเพื่อช่วยเหลือประชาชนดำเนินนโยบายต่างๆให้เกิดการตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้สนับสนุนทางการเมืองและลดความขัดแย้งให้น้อยที่สุดเพื่อนำความแตกต่างทางผลประโยชน์ประสานให้เกิดการร่วมมือและการยอมรับโดยเฉพาะการแสดงบทบาทนักการเมืองที่เสียสละผู้ประโยชน์ของประชาชนและเมื่อประชาชนมีภัยพิบัติต่างๆได้รับความเดือดร้อนก็ดำเนินการแสดงบทบาทนักการเมืองที่นำทรัพยากรของรัฐรวมถึงทรัพยากรต่างๆที่ตนเองจะเสียสละได้บริจาคช่วยเหลือประชาชน

2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา นักการเมืองที่มีเพศ ต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนนักการเมืองที่มีอายุและการศึกษา ต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

การประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักการเมืองในรูปแบบใหม่เป็นการนำหลักธรรมเริ่มตั้งแต่การมีสัจจะต่อตนเองและต่อประชาชนผู้สนับสนุนทางการเมืองโดยการ

ดำเนินนโยบายต่างๆให้เป็นไปตามที่ได้ประกาศต่อสาธารณชนและพยายามใช้หลักธรรมะหรือปัญญาฝึกฝนอบรมสร้างสมประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการพัฒนากิจกรรมทางการเมืองเป็นต้นแบบของนักการเมืองการพัฒนาโดยเฉพาะการแสดงบทบาทนักการเมืองสุจริตสามารถให้องค์กรต่างๆตามรัฐธรรมนูญและประชาชนตรวจสอบความสุจริตตามหลักจริยธรรมให้เป็นที่ประจักษ์ควบคู่กับการใช้ขันติในการอดทนต่อสภาวะการต่างๆเพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือของประชาชนทุกภาคส่วนรวมถึงกลุ่มการเมืองต่างๆและแสดงการเป็นต้นแบบแห่งการเสียสละทรัพยากรส่วนตัวและจัดสรรทรัพยากรของรัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

3. การสังเคราะห์ผลการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา หลักฆราวาสธรรมเป็นหลักธรรม หลักการพื้นฐานสำหรับประชาชนทั่วไปสร้างความสัมพันธ์กันและกัน นักการเมืองจึงนิยมแสดงพฤติกรรมคุณธรรมนำการมีสัจจะ รู้จักใช้ทมะ พร้อมกับการใช้ขันติและจาคะพัฒนาจริยธรรมทางการเมือง ให้สังคมยกย่องยอมรับพฤติกรรมทางการเมืองใหม่ของ ลักษณะการนำเสนอนโยบายทางการเมืองที่สามารถปฏิบัติได้อย่างจริง การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่สังคมแสดงความจริงใจและจริงจังต่อการทำหน้าที่นักการเมืองแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน โดยเฉพาะการแสดงจุดยืนทางการเมืองไม่ปฏิบัติสัตว์ทางการเมืองเพื่อประโยชน์สิ่งใดสิ่งหนึ่งแต่คงไว้ซึ่งสัจจะที่ให้ไว้ต่อประชาชน

อภิปายผล

การวิจัยเรื่อง หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า นักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา เช่น การประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักการเมืองในรูปแบบการมีสัจจะต่อตนเองและต่อประชาชนผู้สนับสนุนทางการเมือง ดำเนินนโยบายต่างๆให้เป็นไปตามที่ได้ประกาศต่อสาธารณชน พยายามใช้หลักธรรมะหรือปัญญาฝึกฝนอบรมสร้างสมประสบการณ์พัฒนากิจกรรมทางการเมืองเป็นต้นแบบของนักการเมืองสุจริต

2. การประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา โดยการนำแสดงบทบาทนักการเมืองสุจริต แสดงพฤติกรรมทางการเมืองเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองกับประชาชนทั่วไปเพื่อให้ประชาชนยกย่องและยอมรับในพฤติกรรมแสดงถึงการมีคุณธรรมมีจริยธรรมเป็นที่ประจักษ์ประกอบ 1. สัจจะ 2. ทมะ 3. ขันติ 4. จาคะ พร้อมให้องค์กรต่างๆตามรัฐธรรมนูญและประชาชนตรวจสอบความสุจริตตนเอง การเป็นนักการเมืองใหม่มีจริยธรรมเป็นที่ประจักษ์ ใช้ขันติทนต่อสภาวะการต่างๆเพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือกับประชาชนทุกภาครวมถึงกลุ่มการเมืองต่างๆ และแสดงการเป็นต้นแบบแห่งการเสียสละทรัพยากรส่วนตัวและจัดสรรทรัพยากรของรัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชูชาติ สงกลางและคณะ** ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการเมืองไทยในทัศนะของเพลโต” ผลการวิจัยพบว่า ปรัชญาการเมืองตามทัศนะของเพลโต คือ การเมืองการปกครองที่ดีนั้นขึ้นอยู่กับผู้ปกครองและปัญญาของผู้ปกครองต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม และผู้ทรงปัญญา มีความสามารถรู้ซึ้งถึงความจริงของการปกครอง ประกอบด้วยคุณธรรม 4 ประการ คือ ปัญญา ความกล้าหาญ การรู้จักประมาณและความยุติธรรม และ พฤติกรรมทางการเมืองไทยใน

ปัจจุบันที่พบ คือ ปัญหาจริยธรรมของนักการเมืองไทยปัจจุบันประกอบด้วย การทุจริตคอร์รัปชั่น ปัญหาการใช้อำนาจและปฏิบัติหน้าที่ ปัญหาที่เกิดจากการไร้คุณธรรม และจริยธรรมของนักการเมือง ด้วยเหตุนี้ แนวทางการแก้ปัญหาพฤติกรรมทางการเมืองไทยในทัศนะของเพลโตนั้นต้องให้การศึกษาหรืออบรมแก่นักการเมืองให้นักการเมืองมีคุณธรรม การศึกษา กฎหมาย ศีลธรรม สอดคล้องกับ **อภิรัต ศิรินาวิน** ได้วิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย ส่งผลต่อจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย ผู้บริหาร มีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ความมุ่งทำงานให้สำเร็จโดยไม่คำนึงถึงถึงประโยชน์ส่วนตน ผู้บริหารมีความเป็นกลางปราศจากอคติ

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยและการสังเคราะห์ความรู้ “หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา” มีลักษณะการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมานั้น เน้นการแสดงออกให้ประชาชนผู้สนับสนุนทางการเมืองรับรู้ถึงพฤติกรรมทางการเมืองที่มีการพัฒนาจริยธรรมทางการเมือง 1. เพื่อหลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองใหม่ของนักการเมือง ตำบลด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา รูปแบบ กิจกรรมทางการเมืองมีลักษณะการแสดงพฤติกรรมการนำหลักฆราวาสธรรมพัฒนาจริยธรรมทางการเมือง มีองค์ประกอบอย่างน้อย 4 ประการได้แก่

1. สัจจะ ความจริงใจ ทำจริง รูปแบบและกิจกรรมทางการเมือง ดำเนินนโยบายและกิจกรรมทางการเมืองตามสัญญาและแจ้งต่อประชาชน

2. ทมะ การฝึกฝน ปรับปรุงตนให้เจริญก้าวหน้าด้วยสติปัญญา เรียนพัฒนาตนเองให้เป็นต้นแบบทางการเมืองสุจริต เป็นต้นแบบผู้นำทางการเมืองแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมพัฒนาจริยธรรมทางการเมือง ส่งเสริมและเลือกนักการเมืองพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม

3. ขันติ ความอดทนทำหน้าที่การงานด้วยความขยันหมั่นเพียร ไม่ท้อถอย เมื่ออารมณ์ที่ชอบใจเกิดขึ้นและอารมณ์ที่ไม่ชอบใจเกิดขึ้น จะใช้สติควบคุมและปรับภาวะทางอารมณ์แสดงถึงนักการผู้มีคุณธรรม มีจริยธรรมเป็นต้นแบบแก่สังคมพร้อมเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคในทุกสถานการณ์

4. จาคะ ความเสียสละความสุขสบายและผลประโยชน์ส่วนตนได้ พร้อมที่จะรับฟังช่วยเหลือประชาชนดำเนินนโยบายต่างๆให้เกิดการตอบสนองความต้องการของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

ชูชาติ สงกลางและคณะ. (2565). แนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการเมืองไทยในทัศนะของเพลโต, **วารสารวิชาการธรรมทรรศน์** ปีที่ 22 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน) : 51-52.

ชูเพ็ญศรี กาญจโนมัย. (2529). พุทธประยุกต์กับการสร้างชาติ, **ว. เกษตรศาสตร์ (สังคม)** ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) : 126.

ดิลก บุญอิ่มและพระอธิการสุชาติ จนฺทสโร (สายโรจน์). (2561). ฆราวาสธรรม 4: สูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามวิถีพุทธ, **วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครทำปาง,** ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) : 338.

ไทยพีบีเอส (Thai PBS). **“ก้นหม้อ” ยังไม่ทันดำ รัฐบาลจะแก้รัฐธรรมนูญปมจริยธรรมแล้ว**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.thaipbs.or.th/news/content/344517 [4 ตุลาคม 2567].

บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด. **อ่านฉบับเต็ม ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัย “เศรษฐา” ขาดคุณสมบัตินายกฯ**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.pptvhd36.com/news [4 ตุลาคม 2567].

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2555). **คู่สร้างคู่สม ชีวิตคู่ในอุดมคติ**. นครปฐม : งานฉลองมงคลสมรสนางสาววันทนา ณ บางช้าง และนายธวัชชัย พิภพลาภอนันต์ 18 พฤศจิกายน 2555.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎก ภาษาไทย** ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต). (2564). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 43. กรุงเทพฯ : นายสนิท ตันติวัฒน์พานิช พิมพ์เผยแพร่เป็นธรรมทาน.

อภิรัต ศิรินาวิน. (2567). การบูรณาการหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมจริยธรรม ของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย, **วารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ** ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม-มิถุนายน) : 104.

Yamane, T. (1973). Statistic: An Introductory Analysis. New York: Harper and Row.

การประเมินโครงการประจำปีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนบ้านทองหลาง

STUDY AND DEVELOP AN ANNUAL PROJECT PROTOTYPE THAT AFFECTS CONFIDENCE ACADEMIC ADMINISTRATION OF BAN THONG LANG SCHOOL

อนุสรณ์ มะเดื่อชุมพร
Anusron Madeuchumpron
โรงเรียนบ้านทองหลาง
Ban Thong Lang School.
E-mail: kruben9999@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาประเมินแบบ CIPP Model โครงการประจำปีด้านบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง 2. ศึกษาความเชื่อมั่นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลางและ 3. นำเสนอแนวทางพัฒนาการดำเนินโครงการประจำปีสร้างความเชื่อมั่นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 512 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 รูป หรือคน ผู้สนทนากลุ่ม จำนวน 13 รูปหรือคน วิธีการวิจัยแบบผสานวิธี ตามลักษณะการศึกษา รวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประเมินแบบ CIPP Model โครงการประจำปีด้านบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง ภายใต้แผนงานบริหารวิชาการ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 8 โครงการ ในภาพรามมีระดับการประเมินอยู่ในระดับมากทุกโครงการ

2. ความเชื่อมั่นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง หลังประเมินโครงการในภาพรวม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก (= 4.11) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โครงการบริหารวิชาการช่วยเสริมการเรียนรู้พัฒนานักเรียนตรงตามตามต้องการผู้ปกครอง มีระดับความคิดเห็นสูงที่สุด (= 4.30) และต่ำที่สุดคือ โครงการบริหารวิชาการแบบบูรณาเชื่อโยงกิจกรรมหรือแหล่งเรียนรู้ชุมชน (= 3.88)

3. นำเสนอแนวทางพัฒนาการดำเนินโครงการประจำปีสร้างความเชื่อมั่นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง ได้แก่ 1. ด้านบริบทและสภาพแวดล้อมจัดทำแผนงานโครงการบริหารวิชาการ กำหนดเป้าหมายโครงการบริหารวิชาการ ประชาสัมพันธ์ให้คณะครู นักเรียน และชุมชนรับทราบเพื่อร่วมกิจกรรมตามแผนจัดกิจกรรมในโครงการ 2. ด้านปัจจัย กำหนดปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมใน

คำสำคัญ: การประเมินโครงการประจำปี,การสร้างความเชื่อมั่น,การบริหารวิชาการโรงเรียน

Abstracts

This study aimed to 1) study and evaluate the CIPP Model of the annual project on academic administration of Ban Thonglang School, 2) study confidence in academic administration of Ban Thonglang School, and 3) present guidelines for developing the annual project to build confidence in academic administration of Ban Thonglang School. The sample group consisted of 512 people, 17 key informants, and 13 focus group participants. The research method was a mixed-methods method based on the nature of the study, collecting both qualitative and quantitative data. The research instruments were interviews and questionnaires.

The results showed that

1. The CIPP Model evaluation of the annual academic administration projects at Ban Thonglang School, under the academic administration plan for the 2022 academic year, comprised of 8 projects. Overall, the evaluation level of all projects was found to be high.

2. Confidence in the academic administration of Ban Thonglang School, after the project evaluation, was found to be at a high level overall (= 4.11). When considering individual items, most were at a high level. When considering individual items, the academic administration project that enhances student learning and development according to parental needs had the highest level of opinion (= 4.30), while the lowest was the academic administration project that integrated community activities or learning resources (= 3.88).

3. Recommendations for developing the annual project implementation to build confidence in the academic administration of Ban Thonglang School include: 1. Context and environment: Develop an academic administration project plan, define project goals, and publicize them to teachers, students, and the community to encourage participation in the planned activities. 2. Factors: Identify factors related to the activities in the project.

Keywords: Annual project evaluation, confidence building, school academic management

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา และนโยบายรัฐบาลทั้งในส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต พัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กโดยการส่งเสริมโครงการ 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพมุ่งเน้นRe-Skills, Up Skill

และ New Skill การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ตามบริบทของพื้นที่เพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศและสถานประกอบการ (ณัฏฐพล ทีปสุวรรณ, 2563)

นโยบายการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยมุ่งเน้นให้เป็นโรงเรียนคุณภาพของชุมชน เพื่อสร้างโอกาสลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และพัฒนาการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสาธารณชน เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กแบบขั้นบันไดที่มีความต่อเนื่องและยั่งยืนให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นให้ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ (สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกคน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะที่หลากหลาย ทั้งทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

โรงเรียนขนาดเล็กในชุมชนพยายามจัดการปัญหาในรูปแบบสอนแบบรวมชั้นการสอนแบบคละชั้นหรือเลือกใช้สอนแบบบูรณาการการสอนแบบผสมผสานนำเอาชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในหลักสูตรการเรียนการสอนของเด็กนักเรียนและการสร้างเครือข่าย และแกนนำชุมชนจิตอาสาร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก คือ บริหารจัดการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียน ยึดประโยชน์ร่วมชุมชนเป็นสำคัญและผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพแล้ว ก็จะเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายด้วยตนเองและสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตจริงได้ โดยเฉพาะการนพผลการเรียนรู้ไปพัฒนาชุมชนตนเอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กอย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนพัฒนาแบบขั้นบันไดที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการที่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากร เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจัดการศึกษาสอดคล้องและเหมาะสมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาคุณภาพโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5, 2564)

โรงเรียนขนาดเล็กประสบปัญหาสำคัญ มีต้นทุนในการจัดการเรียนการสอนต่อหัวที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดเล็กได้รับงบประมาณน้อย ส่งผลขาดทั้งอุปกรณ์เพื่อการศึกษา ขาดแคลนครูและจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน (รายงานทีดีอาร์ไอแนวทางแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก, 2558) แนวทางแก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กของโรงเรียนบ้านบ้านทองหลางได้รวบรวมปัญหาที่ส่งผลผลต่อการบริหารสถานศึกษาช่วงปีการศึกษา 2561 ถึง 2563 การพัฒนาโรงเรียนบ้านทองหลาง การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพครู รวมถึงปัญหาการเดินทางของนักเรียนเป็นปัจจัยสำคัญ นำไปสู่การสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนกับการพัฒนาโรงเรียนบ้านทองหลางให้มีศักยภาพมีความพร้อมต่อการจัดการศึกษาที่สนองตอบความต้องการของชุมชน

การจัดทำโครงการ/แผนงานบริหารวิชาการที่ส่งต่อการพัฒนานักเรียน เวทีชุมชนเลือกโครงการพัฒนานักเรียน พัฒนาครู พัฒนาชุมชน ชุมชนร่วมเรียนรู้พัฒนาโครงการจำนวน 8 โครงการ สร้างความเชื่อมั่นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง ด้วยเหตุปัญหาและความสำคัญเบื้องต้นผู้วิจัยมีความสนใจศึกษา การประเมินโครงการประจำปีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง เกิดการจัดกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกันตลอดชีวิต ร่วมพัฒนาโรงเรียนชุมชนให้เป็นโรงเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชนทุกช่วงวัยตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประเมินแบบ CIPP Model โครงการประจำปีด้านบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง
2. เพื่อศึกษาความเชื่อมั่นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง
3. เพื่อแนวทางพัฒนาการดำเนินโครงการประจำปีสร้างความเชื่อมั่นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

การดำเนินโครงการใด ๆ ก็ตามจะประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิผลและระสิทธิภาพย่อมต้องอาศัยองค์ประกอบพื้นฐานเชิงระบบ การวางแผน เป็นการคิดล่วงหน้าว่าจะทำอะไร และวิธีการหรือกิจกรรมดำเนินงาน โดยการจัดสรรทรัพยากรและจัดกิจกรรมตามแผนต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ และติดตาม กำกับและการประเมินผล ซึ่งจะเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินคุณค่าของการพัฒนาโครงการและช่วยให้ทราบว่าแผนที่วางไว้เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติแล้ว และควรต้องพัฒนาปรับปรุงอย่างไร เพื่อให้บรรลุผลตามต้องการ (วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2557) จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นได้มีนักวิชาการให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้หลายท่าน ดังนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2535 อ้างถึงใน กมลานันท์ บุญกล้า, 2559) กล่าวว่าการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศในการปรับปรุงโครงการและสารสนเทศในการตัดสินผลสัมฤทธิ์โครงการ

นิศา ชูโต (2538 อ้างถึงใน กมลานันท์ บุญกล้า, 2559) สรุปความหมายของการประเมินโครงการว่า เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นระบบมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาวิธีการในการปรับปรุงการดำเนินโครงการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

สุชาติ ประสิทธิรัฐสินธุ์ (2547 อ้างถึงใน กมลานันท์ บุญกล้า, 2559) กล่าวถึง การประเมินผลโครงการว่าเป็นกระบวนการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการดำเนินโครงการว่า เป็นไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือไม่มีปัญหาและผลกระทบอะไร และบรรลุผล ตามเป้าหมายหรือไม่

กมลานันท์ บุญกล้า (2559: 45) การประเมินโครงการ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศต่าง ๆ แล้วนำมาพิจารณาตัดสินโครงการในแต่ละระยะ โดยนำสารสนเทศที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อประกอบการตัดสินใจว่าควรจะดำเนินการต่อหรือปรับเปลี่ยนปรับปรุง ขยายผล ระงับหรือยกเลิกโครงการ เป็นต้น

Tyler (2003) การประเมินโครงการ คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับจุดหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้โดยมีความเชื่อว่าจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจนรัดกุมและเฉพาะเจาะจงแล้วจะเป็นแนวทางช่วยในการประเมินได้เป็นอย่างดีในภายหลัง

กล่าวได้ว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ พิจารณาบ่งชี้ให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการอย่างมีระบบ นำข้อมูลเกี่ยวกับโครงการสนับสนุนการดำเนินโครงการครั้งต่อไป อาจเลือกตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้นเพื่อการดำเนินงานต่อไปหรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้นเสีย การประเมินโครงการนำไปใช้เป็นแนวทางดำเนินโครงการที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกันต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบจำลอง CIPP Model

การดำเนินโครงการที่ดีต้องมีการประเมินอย่างสม่ำเสมอ มีการดำเนินการเพื่อวัดผลลัพธ์ที่ได้ว่าสอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้มาน้อยเพียงใด เช่น เป้าหมายด้านผลผลิตและผลกระทบสังคม การประเมินจะช่วยให้เราทราบทั้งจุดแข็ง การบริหารจัดการที่ดี และจุดอ่อน การขาดแคลนทรัพยากรบุคคล เพื่อนำไปปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สำหรับวิธีการประเมินมีด้วยกันหลายรูปแบบ โดยรูปแบบที่เป็นที่นิยมและได้รับการยอมรับรูปแบบหนึ่งก็คือ “CIPP Model” ซึ่งพัฒนาโดย แดเนียล สตัฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam) เมื่อปี 1971

รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model

สตัฟเฟิลบีม ได้กำหนดประเด็นการประเมินออกเป็น 4 ประเภท ตามตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวแรกของ “CIPP Model” ซึ่งมีรายละเอียด (Stufflebeam, 2007) ดังนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นรูปแบบที่สามารถประเมินได้ครอบคลุมองค์ประกอบ ทั้งระบบอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นการประเมินตั้งแต่บริบทและสภาพแวดล้อม (context) ปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และผลผลิต (product) โดยประเมินก่อนการดำเนินการโครงการและหลังดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการซึ่งนำไปสู่การออกแบบโครงการ แผนงาน ตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2547) กล่าวว่า รูปแบบจำลองซิป (CIPP Model) ว่าเป็นรูปแบบที่การประเมิน สำหรับการประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต เพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกเป้าหมาย จุดมุ่งหมายของโครงการ การดำเนินงาน การกำหนดยุทธวิธี แผนงานและการดำเนินงาน การปรับเปลี่ยนกลยุทธวิธี แผนงาน การดำเนินงานให้เหมาะสมและการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนคง -ขยาย ยุบ –เลิก โครงการ

สมคิด พรมจุ้ย (2562) กล่าวว่า การประเมินโดยใช้แบบจำลองซิป (CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องโดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งแนวทางการประเมินในด้านต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (context evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการความเป็นไปได้ของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation) เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

3. การประเมินกระบวนโครงการ (process evaluation) เป็นการประเมินระหว่างการดำเนินโครงการเพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้และเป็นการรายงายผลการปฏิบัติการของโครงการนั้นด้วย

4. การประเมินผลผลิต (product evaluation) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือตามที่คาดหวังหรือไม่โดยอาศัยข้อมูลจากการรายงานผลที่ได้จากการประเมินสภาพแวดล้อมปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วย

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2544) กล่าวว่า การประเมินตามแบบจำลองซิป (CIPP Model) เพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาโครงการซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. การประเมินก่อนเริ่มโครงการซึ่งเป็นการประเมินเพื่อวางแผนโครงการซึ่งเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการของโครงการโดยเขียนในรูปเอกสารโครงการในแบบซิปโมเดลการประเมินก่อนเริ่มโครงการ

2. การประเมินขณะดำเนินโครงการซึ่งเป็นแบบซิปโมเดล คือ การประเมินกระบวนการการประเมินกระบวนการเป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อ นำโครงการที่วางไว้ไปสู่ปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อศึกษาจุดแข็งและจุดอ่อนตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ อะไรเป็นมูลเหตุที่ทำให้สามารถหรือไม่สามารถดำเนินโครงการได้อย่างทันท่วงทีการประเมินในขั้นนี้จึงมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการ (formative evaluation) ด้วยการจัดระบบการกำกับงาน (monitoring system) เพื่อติดตามความก้าวหน้าและเร่งนัดการดำเนินโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายในทรัพยากรและเวลาที่กำหนด

3. การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ เป็นการประเมินผลผลิตโครงการ เป็นการประเมินที่มุ่งตอบคำถามว่าโครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตของโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผลการดำเนินงานโครงการคุ้มค่าเพียงใด

สรุปได้ว่า รูปแบบการประเมินแบบจำลองซิป (CIPP Model) เปรียบเสมือนแผนที่นำทางที่ครอบคลุมทุกขั้นตอนของโครงการ ช่วยให้ผู้บริหารสามารถติดตามความคืบหน้าและระบุอุปสรรคได้อย่างแม่นยำ ทำให้โครงการบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น ในโครงการพัฒนาทักษะดิจิทัลให้แก่ประชาชน การใช้แบบจำลอง CIPP Model ช่วยให้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน จัดทำหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการ และวัดผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจน ทำให้โครงการประสบความสำเร็จและได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้เข้าร่วมโครงการ และช่วยในการตัดสินใจทำการเปลี่ยนแปลงหรือดำเนินโครงการต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิจัยเชิงเอกสาร (Document Research) การสัมภาษณ์ (Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus group) และการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้ได้โครงการต้นแบบจัดกิจกรรมปฏิบัติการ สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ

(Quantitative research) โดยการแจกแบบสอบถาม (Survey Research) ประเมินภาพรวมโครงการตามแนวคิดประเมินแบบ CIPP Model โครงการประจำปีด้านบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง

ผลการวิจัย

การประเมินการโครงการบริหารวิชาการย้อนหลัง 2 ปี คือ ปีการศึกษา 2563 ปีการศึกษา 2564 คณะครู ชุมชนมีความพึงพอใจผลการดำเนินโครงการประจำปีของโรงเรียนบ้านทองหลางในระดับปานกลาง เพราะการดำเนินโครงการเมื่อมองที่ผลงานที่เกิดกับตัวนักเรียนยังไม่ตรงกับความต้องการของผู้ปกครอง แต่การดำเนินโครงการเหล่านั้น บางกิจกรรมส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนชัดเจน โดยเฉพาะโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านทองหลาง ประจำปีการศึกษา 2565 ผลการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านทองหลางสูงขึ้น ส่วนการดำเนินโครงการอื่น ๆ ผลที่เกิดจากการดำเนินโครงการผลผลิตที่เป็นนวัตกรรม ผลงานนักเรียนมีน้อย และผลงานเหล่านั้นเชื่อมต่อกับชุมชนน้อยมาก ข้อเสนอแนะขอชุมชนในการดำเนินโครงการประจำปี ปีการศึกษา 2565 ของโรงเรียนบ้านทองหลางควรมีการพัฒนาและปรับปรุงโครงการให้เด่นขึ้น ตอบสนองการการพัฒนานักเรียน สร้างความเชื่อมั่นต่อความเชื่อมั่นของผู้ปกครอง ความเชื่อมั่นของชุมชนต่อโรงเรียนบ้านทองหลาง และในเวทีระดมความคิดมีการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย

“การจัดทำโครงการ โรงเรียนควรจะไปหางบประมาณเพิ่มมากขึ้นจะช่วยให้ขยายการจัดกิจกรรมได้มากขึ้นโดยเฉพาะกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับการมีส่วนร่วมของชุมชน” (สัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“โครงการต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นมีแผนงานและช่วงเวลาที่ชัดเจนหากทางโรงเรียนเลือกเฉพาะโครงการเด่น ๆ มาพัฒนาในปีการศึกษาต่อไปโครงการเหล่านั้นอาจส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนหรือพัฒนาครูได้ส่วนโครงการอื่นก็ยังคงดำเนินต่อไปและสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน” (สัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10)

โครงการบริหารวิชาการ ปีการศึกษา 2565 ที่ผ่านมามีจำนวน 8 โครงการ ได้แก่ 1. โครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านทองหลาง 2. โครงการงานไหว้ครูบูชาภูมิปัญญาท้องถิ่น 3. โครงการเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม 4. โครงการเสริมสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้บูรณาการร่วมชุมชน 5. โครงการพัฒนา ICT เพื่อการบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้ 6. โครงการนิเทศภายใน 7. โครงการบริหารจัดการและการบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน 8. โครงการห้องสมุดมีชีวิต

และใช้แบบสอบถามประเมินโครงการ CIPP Model ประเมินโครงการบริหารวิชาการปีการศึกษา 2565 มีจำนวน 8 โครงการ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ พร้อมกับความเชื่อมั่นต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง ต่อจากนั้นได้จัดเวทีระดมความคิด วางแผนพัฒนาโครงการบริหารวิชาการ และเลือกใช้วิธีการปรับปรุงโครงการบริหารวิชาการ โดยสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนร่วมพัฒนาโครงการบริหารวิชากรา ปีการศึกษา 2565 กำหนดกิจกรรมและลักษณะการบูรณาการกิจกรรมในโครงการ

ร่วมกับชุมชน บูรณาการกิจกรรมพัฒนานักเรียนและเชื่อมโยงพัฒนาชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมเชื่อมโยงเครือข่ายสนับสนุนโรงเรียนบ้านทองหลาง

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาและพัฒนาต้นแบบโครงการประจำปีที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นการบริหารวิชาการโรงเรียนบ้านทองหลาง เพื่อให้สังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย การพัฒนาโครงการบริหารวิชาการประจำปีการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก มีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณและบุคลากร ภาระงานครูมากและซับซ้อน นอกเหนือจากภาระงานสอน ส่งผลให้การพัฒนาโครงการบริหารวิชาการประจำปีการศึกษา ต้องคำนึงถึงปัจจัยย้อนหลังหลายประการ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาโครงการบริหารวิชาการประจำปีการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จและเป็นต้นแบบแก่โรงเรียนขนาดเล็กอื่น ๆ ได้นำผลการดำเนินโครงการหลังสิ้นสุดโครงการวิเคราะห์ให้ละเอียด จะเห็นประเด็นสำคัญสำหรับค้นหาชื่อกิจกรรม กระบวนการ ผลผลิตหรือนวัตกรรมนำมาใช้พัฒนาโครงการบริหารวิชาการประจำปีการศึกษาในปีต่อไป

แนวทางพัฒนาการโครงการบริหารวิชาการประจำปีการศึกษา ครูสามารถใช้เป็นสิ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้พัฒนาตนเองตามสภาพการปฏิบัติงานจริง เรียนรู้วิจัยและพัฒนาจากงานประจำส่งผลต่อการพัฒนานักเรียน และต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลไว้รองรับการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้เสียหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ คล้ายกับการจัดทำฐานข้อมูลของภาคธุรกิจที่นำฐานข้อมูลลูกค้ามาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์หลายประการ

การนำปัญหาความต้องการของผู้ปกครอง ความต้องการของชุมชนความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายในระดับต่าง ๆ ของหน่วยงานต้นสังกัด มาเขียนให้เกิดความเชื่อมโยงแผนงานโครงการตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งการเขียนโครงการมีพัฒนาการที่ดี สามารถส่งของบประมาณสนับสนุนในรูปแบบอื่น ๆ จากหน่วยงานภายนอก และจัดทำโครงการต้องใช้วิธีการสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อให้โครงการมีความหลากหลายและเตรียมการดึงทรัพยากรจากภายนอกเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในแผนงานการจัดกิจกรรมเชื่อมโยงกันอย่างเป็นกระบวนการโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน และเกิดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนซึ่งได้ประโยชน์จากการเรียนรู้ และสุดท้ายการสรุปผลประเมินผลที่ขยายไปสู่รูปแบบการวิจัยจากงานประจำเพื่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ทางวิชาการภายใต้กระบวนการงานวิจัย เกิดเป็นพลวัตทางการศึกษาโครงเรียนบ้านทองหลาง เป็นแหล่งเรียนรู้นักการศึกษาพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนน้อย งบประมาณน้อย บุคลากรน้อย แต่พัฒนาจัดการศึกษาเป็นศูนย์กลางจัดการศึกษาพัฒนาคนในชุมชนทุกช่วงวัย

พลวัตทางการศึกษาโรงเรียนบ้านทองหลางเป็นผลที่เกิดจากการบริหารโรงเรียนการจัดทำโครงการที่ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรมผลงานนักเรียนร่วมกับชุมชนช่วยให้เกิดการขยายผลและเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อองค์ความรู้และพลวัตรการเรียนรู้ในชุมชน รักษาทรัพยากรของชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนและครู ชุมชนร่วมกัน

เอกสารอ้างอิง

กมลานันท์ บุญกล้า. (2559). การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาซิว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

ณัฏฐพล ทีปสุวรรณ. (2563). แผนงานยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2557). การวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2547). **ทฤษฎีการประเมิน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมคิด พรมจุ้ย. (2562). **เทคนิคการประเมินโครงการ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช .

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. (2544). **รวมบทความทางการประเมินโครงการชุดรวมบทความเล่มที่ 4.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. (2564). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พ.ศ. 2564. นครราชสีมา : กิจเจริญ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. กรุงเทพฯ : กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562). คู่มือการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ : แม็ทช์พอยท์

Stufflebeam, Daniel L. (1971).**The Relevance of the CIPP Evaluation Model for Educational Accountability**. Atlantic City, N.J.